

Антикорупційна політика в Україні:

анотований бібліографічний список

2025. – Вип.12. – 57 с.

<http://www.nplu.org/article.php?id=42>

1. **Абакумов О. "Масштаб справи Міндіча нас дуже здивував": інтерв'ю з Олександром Абакумовим, НАБУ** [Електронний ресурс] / Олександр Абакумов ; бесіду вела Юлія Акімова // РБК-Україна : [інформ. портал]. – 2025. – 17 груд. — Електрон. дані. *Подано матеріали бесіди з керівником підрозділу детективів Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) Олександром Абакумовим про хід розслідування справи щодо масштабної корупційної схеми в енергетичному секторі, у якій фігурують український бізнесмен Тимур Міндіч, ексміністр Герман Галущенко та колишній віцепрем'єр-міністр Олексій Чернишов. Зокрема О. Абакумов прокоментував аудіозаписи, представлені у справі, та висловив думку щодо можливості екстрадиції в Україну Т. Міндіча та О. Цукермана, які виїхали за кордон.* Текст: <https://www.rbc.ua/rus/news/masshtab-spravi-mindicha-nas-duzhe-zdivuvav-1765890412.html>

2. **Антикорупційний комплаєнс у дії: вимоги та виклики для українського бізнесу – на III Legal Anti-Corruption Forum** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. *Йдеться про завершальну сесію III Legal Anti-Corruption Forum в Києві, присвячену антикорупційному комплаєнсу. Учасники заходу поділилися практичним досвідом щодо впровадження антикорупційних запобіжників у сфері державної допомоги, захисту від корупційних ризиків під час тендерів та інших інструментів для українського бізнесу. Зокрема доповідачі висвітлили питання: правозастосування норм щодо конфлікту інтересів; протидії бізнесу корупційному тиску під час участі в публічних закупівлях; корупційних ризиків, які можуть виникати на етапі погодження державної допомоги;*

значення антикорупційного комплаєнсу для приватного сектора та різниці між державним і приватним підходами до управління ризиками; культури комплаєнсу та формування довіри в компанії. Керівник комплаєнсу та захисту даних «Nova Poshta Global» Станіслав Коваленко презентував концепцію Compliance-tech – використання даних, штучного інтелекту (ШІ) та автоматизації для виявлення прихованих зв'язків і потенційних конфліктів інтересів замість покладання на паперові декларації та інтуїцію. Текст: <https://pravo.ua/antykoruptsiinyi-komplaiens-v-dii-vymohy-ta-vyklyky-dlia-ukrainskoho-biznesu-na-iii-anti-corruption-forum/>

3. **Асланов С. А. Адміністративно-правові інструменти протидії корупції у сфері публічного управління** [Електронний ресурс] / Стеллас Антипович Асланов // Успіхи і досягнення у науці. – 2025. – № 11. – С. 397-405. *Визначено, що корупція є одним із найнебезпечніших явищ сучасного державного управління, що створює системну загрозу національній безпеці, порушує принципи верховенства права та підриває ефективність функціонування органів влади. Особливо гостро проблема корупції постає у сфері публічного управління, де зосереджені основні владні повноваження, ресурси та процеси прийняття управлінських рішень. Наголошено, що протидія корупції повинна розглядатися не лише як елемент кримінально-правової політики, а як цілісна система превентивних і контрольних заходів, що охоплює всі рівні державного управління. Важливу роль у цьому процесі відіграє формування комплексної системи адміністративно-правових інструментів, що регулюють діяльність органів влади, забезпечують прозорість ухвалення рішень, підзвітність посадових осіб і дотримання етичних стандартів публічної служби. Констатовано, що адміністративно-правові засоби створюють правову рамку функціонування суб'єктів публічного управління, визначають порядок їхньої діяльності та відповідальність за порушення антикорупційного законодавства, забезпечують дотримання принципів доброчесності.* Текст: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/32277/32225>

4. **Басалик С. А. Торгівля людьми в Україні: сучасний стан, проблеми та шляхи їх подолання** [Електронний ресурс] / Сергій Анатолійович Басалик, Олександр Сергійович Туз // Наук. перспективи. – 2025. – № 10. — С. 764-773. *Досліджено сучасний стан протидії торгівлі людьми в Україні в умовах збройної агресії РФ. Здійснено аналіз ключових тенденцій поширення цього злочину, його форми та особливості, серед яких домінують трудова та сексуальна експлуатація, примусове жебрацтво, використання у злочинній діяльності та збройних конфліктах. Висвітлено проблеми, що ускладнюють ефективну діяльність державних органів, зокрема обмеженість ресурсів, недосконалість координації між інституціями, корупційні чинники, недостатній рівень реінтеграції постраждалих осіб і недоліки судової практики. Увагу приділено впливу повномасштабного вторгнення 2022 р., яке призвело до масштабних міграційних процесів громадян України, підвищення соціальної вразливості населення, загострення проблеми експлуатації українських громадян за кордоном і на тимчасово окупованих територіях (ТОТ). Наведено дані міжнародних організацій, правоохоронних структур і правозахисних інституцій щодо стану протидії торгівлі людьми. Текст:* <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/30930/30898>

5. **Бережна Д. До останнього не вірив: Єрмак розізлився через звільнення та "зраду" Зеленського, - УП** [Електронний ресурс] / Дар'я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 1 груд. — Електрон. дані. *Зазначено, що операція "Мідас", задумана як демонстрація інституційної незалежності під час війни, в реальності стала причиною найбільших перестановок у Офісі Президента України, адже із посади пішов керівник ОПУ, який шість років здавався непохитним. Журналісти "Української правди" повідомили, що відбувалось на Банковій, поки за місцем проживання А. Єрмака на Шовковичній слідчі Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та прокурори Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) проводили обшуки, а сам він не підозрював, що доведеться написати заяву про відставку.*

За словами журналістів, А. Єрмак не очікував, що йому доведеться піти, та найбільше був вражений тим, що його відставку ініціював Президент України Володимир Зеленський. Також стало відомо, що останні шість місяців у США також натякали Президенту України, що потрібно замінити А. Єрмака на позиції ключового перемовника. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/735117-vidstavka-yermaka-golova-op-rozizlivsya-cherez-rishennya-zelenskogo-novini-ukrajini>

6. Білецький В. О. Правово-теоретичні засади функціонування Державної прикордонної служби України в умовах сучасного безпекового середовища [Електронний ресурс] / Вячеслав Олександрович Білецький, Володимир Миколайович Матняк // Наук. перспективи. – 2025. – № 11. — С. 1095-1106. *Розкрито зміст основних напрямів розвитку правового регулювання у сфері оперативно-розшукової діяльності, охорони кордону, інформаційної безпеки та міжнародного співробітництва. Окрему увагу приділено впровадженню цифрових технологій, технічних систем спостереження, безпілотних літальних апаратів (БПЛА), аналітичних платформ і засобів штучного інтелекту (ШІ) для підвищення ефективності контролю та мінімізації впливу людського фактора. Проаналізовано законодавчі зміни 2023 – 2025 рр., які стосуються модернізації правового статусу прикордонників, посилення антикорупційних механізмів, розбудови системи кіберзахисту та вдосконалення координації між суб'єктами сектора безпеки. Обґрунтовано потребу подальшої гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами діяльності прикордонних служб і міжнародними зобов'язаннями України у сфері захисту прав людини. Зроблено висновок, що підвищення ефективності функціонування ДПСУ можливе лише за умови системного оновлення правових і теоретичних засад її діяльності, розвитку міжвідомчої взаємодії, формування нової концепції управління прикордонною безпекою та інтеграції сучасних технологічних рішень у практику охорони державного кордону.* Текст: <https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/32668/32625>

7. **Бондаренко В. В. Поняття корупційних ризиків у кримінальному досудовому провадженні** [Електронний ресурс] / В. В. Бондаренко // Право і сусп.-во. – 2025. – № 5, т. 1. — С. 312-321. *Визначено дефініції "корупційні ризики у кримінальному досудовому провадженні" з урахуванням чинного законодавства та практики його застосування. Проаналізовано існуючі доктринальні визначення корупційних ризиків. З'ясовано їхні характерні ознаки та чинники виникнення. Окреслено вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на об'єктивність і законність процесуальних рішень. Обґрунтовано практичну значущість формування системного підходу до управління ризиками у сфері кримінальної юстиції.* Текст: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/5_2025/part_1/41.pdf

8. **Бондарчук Н. В. Цифрова трансформація комунікацій у системі місцевого самоврядування: антикорупційний потенціал інформаційної відкритості** [Електронний ресурс] / Наталія Володимирівна Бондарчук, Віктор Володимирович Сиченко, Савелій Олександрович Ушаков // Успіхи і досягнення у науці. – 2025. – № 10. — С. 365-375. *Запропоновано цифрову трансформацію місцевого самоврядування розглядати як комплексний процес впровадження, адаптації та ефективного використання сучасних цифрових технологій на муніципальному рівні, що спрямований на якісне оновлення системи управління територіальними громадами, формування нових управлінських практик і підвищення результативності діяльності органів місцевого самоврядування (ОМС). Проаналізовано вплив електронних інструментів, таких як електронні закупівлі, онлайн-звітність, системи відкритих даних та електронні петиції на зменшення корупційних ризиків і формування ефективних механізмів громадського контролю. Розкрито взаємозв'язок між прозорістю, підзвітністю та громадським контролем як системоутворюючого чинника антикорупційної політики. Акцентовано на стратегічному значенні цифрових комунікацій у формуванні культури доброчесного врядування, зниженні корупційних ризиків і*

забезпеченні сталого розвитку територіальних громад. Текст:
<http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/30593/30556>

9. **Борса В. В. Функціонування митної системи України в умовах євроінтеграції** [Електронний ресурс] / Вадим Вікторович Борса, Антоніна Миколаївна Нікуліна // Успіхи і досягнення у науці. – 2025. – № 11. — С. 1170-1177. *Зазначено, що митна система виступає як невід’ємна складова національної економічної політики і ключовий інструмент забезпечення економічної безпеки держави та її інтеграції у світовий економічний простір. Наголошено, що підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС) запустило процес глибокої трансформації митної політики, спрямований на гармонізацію національного законодавства з європейськими стандартами. Визначено основні проблеми діяльності митниці, серед яких ключовою залишається високий рівень корупційних ризиків, які створюють нерівні умови для бізнесу й призводять до прямих втрат державного бюджету. Вказано, що додаткового загострення ситуації надають безпрецедентні виклики, пов’язані зі збройною агресією РФ, що кардинально змінює логістичні потоки, фіскальне навантаження та пріоритети у сфері національної безпеки. Обґрунтовано пріоритетні напрями вдосконалення митного адміністрування з урахуванням європейського досвіду та сучасних викликів.* Текст:
<https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/32340/32289>

10. **В Україні врегулюють порядок виплати винагороди викривачам корупції: що пропонує законопроект 14274** [Електронний ресурс] // Суд.-юрид. газ. – 2025. – 5 груд. – Електрон. дані. *Окреслено ключові норми зареєстрованого у Верховній Раді України (ВР України) законопроекту № 14274 "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу та інших законодавчих актів щодо врегулювання виплати винагороди викривачам", який визначає чіткі правила для громадян, які повідомляють про корупційні злочини та сприяють їх розкриттю. Законопроект уточнює статус "викривача", порядок інформування Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) і механізм виплати винагороди, а також*

передбачає уточнення механізму виплати винагороди викривачам. Запропоновано: доповнити Кримінальний процесуальний кодекс України (КПК України) вимогою для прокурора: протягом п'яти днів після передачі обвинувального акта до суду він повинен письмово повідомити НАЗК про кримінальне провадження, у якому брав участь викривач, і надати необхідні відомості; змінити порядок виконання судових рішень; зобов'язати суд у п'ятиденний строк надсилати копію рішення про виплату винагороди до НАЗК. Як вказано у пояснювальній записці до проєкту, ухвалення закону дозволить гарантувати викривачам корупції право на винагороду та забезпечить реальний механізм отримання такої винагороди, передбаченої Законом "Про запобігання корупції". Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/347869-v-ukraine-ureguliruyut-poryadok-vyplaty-voznagrazhdeniya-razoblachitelyam-korrupsii-hto-predlagaet-zakonoproekt-14274>

11. **В Україні планують створити Тимчасову слідчу комісію для боротьби з корупцією під час дії воєнного стану** [Електронний ресурс] // Суд.-юрид. газ. – 2025. – 15 груд. – Електрон. дані. Йдеться про зареєстрований у Верховній Раді України (ВР України) проєкт постанови № 14291 щодо створення ТСК для розслідування можливих фактів порушень законодавства під час дії воєнного стану. Як зазначили ініціатори проєкту, створення комісії є необхідним кроком для посилення парламентського контролю та запобігання фінансовим зловживанням і корупційним схемам у ключових сферах державного управління під час воєнного стану. До складу ТСК має увійти 14 народних депутатів із різних політичних фракцій та позафракційні парламентарі, дія комісії триватиме один рік, а перший звіт про результати роботи має бути заслуханий на пленарному засіданні ВР України не пізніше шести місяців після прийняття постанови. Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/348555-v-ukraine-planiruyut-sozdat-vremennuyu-sledstvennuyu-komissiyu-dlya-borby-s-korrupsiyey-v-period-deystviya-voennogo-polozheniya>

12. В Україні презентували перше загальнонаціональне дослідження рівня злочинності та довіри до системи правосуддя [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 12 груд. — Електрон. дані. *Подано результати першого загальнонаціонального дослідження "Оцінка рівня злочинності, оцінка роботи правоохоронних органів та довіри населення до системи правосуддя в Україні", проведеного компанією "Info Sapiens" у межах Проєкту Європейського Союзу (ЄС) "Право-Justice" на запит Офісу Генерального прокурора (ОГП). Наведено коментар учасника презентації, заступника Генерального прокурора Андрія Леценка, який наголосив, що дослідження стало "важливим іспитом" для всієї системи правопорядку, та додав, що збільшення показника довіри до прокуратури є одним із найбільших зростань серед усіх правоохоронних та антикорупційних органів. У результаті дослідження виявлено найпоширеніші правопорушення, а також встановлено, що показник звернення потерпілих до поліції перевищує середній рівень ЄС. Зазначено, що ОГП використає результати дослідження для: посилення захисту прав потерпілих; формування кримінальної політики на основі доказових даних; підвищення ефективності розслідувань; розвитку сервісних стандартів роботи з громадянами; подальшого зміцнення довіри суспільства до системи правосуддя в умовах воєнного стану. Текст: <https://pravo.ua/v-ukraini-prezentuvaly-pershe-zahalnonatsionalne-doslidzhennia-rivnia-zlochynnosti-ta-doviry-do-systemy-pravosuddia/>*

13. ВАКС затвердив Стратегію інституційного розвитку на 2026 - 2028 роки [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 28 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення зборами суддів Вищого антикорупційного суду Стратегії інституційного розвитку ВАКС на 2026 - 2028 роки, яка спрямована на підвищення результативності роботи ВАКС та забезпечення його внеску в реалізацію державних пріоритетів, зокрема визначених у Дорожній карті з питань верховенства права на шляху до членства України в Європейському Союзі ВАКС висловив подяку Рахунковій палаті, яка рекомендувала розробити Стратегію за результатами*

проведеного аудиту, а також Антикорупційній ініціативі ЄС в Україні (EUACI), експерти якої брали участь у напрацюванні та надали всебічну підтримку на всіх етапах підготовки Стратегії. Текст: <https://pravo.ua/vaks-zatverdyyv-stratehiuu-instytutsiinocho-rozvytku-na-2026-2028-roky/>

14. Вархов А. Г. Нова Антикорупційна стратегія України: передумови і завдання на майбутнє [Електронний ресурс] / Андрій Григорович Вархов, Віталій Анатолійович Дем'янчук // Успіхи і досягнення у науці. – 2025. – № 11. – С. 68-78. *Розглянуто проблематику формування нової Антикорупційної стратегії для України на 2026 - 2030 рр. З'ясовано фактори, що завадили ефективній реалізації Антикорупційної стратегії на 2021 - 2025 рр., серед яких: законодавчі прогалини; інституційні неузгодженості; відсутність системних і наукових підходів щодо збору, оброблення й використання здобутих матеріалів для вдосконалення антикорупційної політики України. Доведено необхідність поліпшення антикорупційного законодавства та забезпечення його ефективності шляхом створення відповідних правових інструментів, які дають змогу ефективно виявляти, розслідувати та карати корупційні правопорушення. Вказано, що однією з важливих умов ефективної антикорупційної політики є підвищення вимог до професійної компетентності та морально-етичних якостей публічних службовців, чому сприятиме поширення кодексів поведінки та кодексів етики, які стимулюватимуть поведінку цих службовців відповідно до стандартів добросовісності.* Текст:

<https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/32249/32197>

15. Васильченко Ю. Цікаве про РНБО. Яких деталей не вистачає у "справі Скороход" [Електронний ресурс] / Юрій Васильченко // Dsnews : [веб-сайт]. – 2025. – 8 груд. – Електрон. дані. *Розглянуто ситуацію навколо справи народної депутатки Анни Скороход, яка, за версією слідства, разом зі співниками мала передати отриману неправомірну вигоду до Ради національної безпеки і оборони (РНБО) за ухвалення санкційного рішення. Натомість А. Скороход спростовує всі звинувачення та заявляє, що на неї*

тиснуть з метою заблокувати політичну діяльність. Зазначено, що народна депутатка відома своєю жорсткою критикою мобілізації, яку здійснюють територіальні центри комплектування (ТЦК), а також вона ініціювала постанову про звернення до Нобелівського комітету щодо надання Президенту США Дональду Трампу Премії миру. Текст: <https://www.dsnews.ua/ukr/politics/pidozra-u-vimaganni-250-tisyach-habara-yakih-detaley-ne-vistachaye-u-spravi-skorohod-07122025-446834>

16. **Ведернікова І. Вибір Зеленського: ні миру з Росією, ні війни з корупцією** [Електронний ресурс] / Інна Ведернікова // Дзеркало тижня. – 2025. – 22 листоп. — Електрон. дані. Проаналізовано політичну кризу довкола Президента України Володимира Зеленського, спричинену корупційним скандалом і зовнішнім тиском з боку США та Росії. Описано три можливі сценарії, між якими Президент міг обирати, та підкреслено, що влада врешті залишилася в руках старої команди, зокрема Андрія Єрмака. Докладно розглянуто внутрішню корозію системи, уникнення реального очищення влади та зростання саботажу всередині інституцій. Текст: <https://zn.ua/ukr/POLITICS/vibir-zelenskoho-ni-miru-z-rosijeju-ni-vijni-z-koruptsiyeju.html>

17. **Верховна Рада створила ТСК для розслідування можливих фактів незаконної забудови** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 4 груд. — Електрон. дані. Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) 04.12.2025 в цілому проєкту Постанови № 13357 щодо утворення Тимчасової слідчої комісії з розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок, самовільного будівництва, зловживань та неефективного використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного житлового будівництва, що призводить до порушення конституційного права на житло військовослужбовців Збройних Сил України (ЗСУ), інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів

спеціального призначення, членів їх сімей та внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Окреслено завдання ТСК, серед яких: розслідування порушень містобудівного та земельного законодавства, пов'язаних із незаконною забудовою, самовільним будівництвом і неефективним управлінням державним і комунальним майном; аналіз роботи органів влади та місцевого самоврядування, відповідальних за регулювання містобудування, експлуатацію інженерних мереж і надання комунальних послуг, встановлення можливих зловживань або фактів корупції; вивчення причин появи об'єктів незавершеного житлового будівництва та напрацювання пропозицій щодо завершення їх зведення для забезпечення житлом ВПО, військових та інших категорій громадян тощо. Текст: <https://pravo.ua/verkhovna-rada-stvoryla-tsk-dlia-rozsliduvannia-nezakonnoi-zabudovy-ta-porushen-u-sferi-derzhavnoi-i-komunalnoi-vlasnosti/>

18. **Вишневська Т. Розікрали понад 102 млн гривень на захисті для танків: НАБУ викрило трьох корупціонерів** [Електронний ресурс] / Тетяна Вишневська // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 11 груд. — Електрон. дані. Повідомлено, що трьох учасників організованої групи, які організували корупційну схему у сфері оборони, викрили НАБУ і Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) спільно зі Службою безпеки України (СБУ). Вони розікрали понад 102 млн грн, які призначалися на динамічний захист для бронетехніки ЗСУ. Як встановило слідство, у квітні 2022 р. Міністерство оборони України (МО України) уклало контракт із державним підприємством на термінову закупівлю динамічного захисту для танків, однак тодішній гендиректор цієї компанії захотів забрати гроші собі, долучивши до схеми комерційного директора та директора приватного товариства. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/736550-korupciya-v-ukrajini-u-sferi-oboroni-vikrili-shemu-na-ponad-102-mln-griven-foto>

19. **Відбудова довіри та рівність перед законом – головні тези учасників III Legal Anti-Corruption Forum** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. *Йдеться про початок роботи в*

Києві III Legal Anti-Corruption Forum, учасники якого обговорили стратегічні виклики антикорупційної політики під час війни. Зокрема модератор першої сесії форуму, керуючий партнер Benchers Law Firm Олег Валендюк навів приклади таких країн як Сінгапур, Гонконг, Португалія, Швеція та зазначив, що попри відмінності, спільним для них є симбіоз законодавчого антикорупційного процесу, формування етичного корпусу державних службовців, активізація правоохоронної системи, створення незалежного та справедливого суду й розбудова розумної соціальної спільноти. З доповіддю на тему "Довіра суспільства до ВАКС: реалії та перспективи" виступила голова Вищого антикорупційного суду (ВАКС) Віра Михайленко, яка зауважила, що хоча ВАКС не є елементом антикорупційної інфраструктури, але він завжди включений в процеси, пов'язані з оцінкою боротьби з корупцією, боротьбою з корупцією, представленням України на міжнародній арені, і саме тому надзвичайно важливою є боротьба за довіру до суду. Також приділили увагу питанням міжвідомчої взаємодії в правоохоронній системі, доступу до правосуддя і справедливого суду під час війни, корупційних ризиків у сфері закупівель під час воєнного стану, антикорупційних запобіжників у процесі відбудови України. Текст: <https://pravo.ua/vidbudova-doviry-ta-rivnist-pered-zakonom-holovni-tezy-uchasnykiv-robotu-iii-legal>

20. Вікторчук М. В. Єдність і диференціація міжнародних антикорупційних стандартів: теоретико-правові засади та практика окремих зарубіжних держав [Електронний ресурс] / Марія Василівна Вікторчук, Богдана Сергіївна Киричук // Успіхи і досягнення у науці. – 2025. – № 10. — С. 56-68. Визначено, що формування антикорупційної політики в умовах глобалізаційних процесів ґрунтується на принципах верховенства права, прозорості, доброчесності, підзвітності та ефективності державного управління, які є універсальними орієнтирами для правотворчої діяльності демократичних суспільств. Обґрунтовано, що міжнародні антикорупційні стандарти за своєю природою визначають лише загальні напрями державної політики, залишаючи державам простір для власних

законодавчих рішень та інституційних механізмів. Висвітлено положення Конвенції Організації Об'єднаних Націй (ООН) проти корупції 2003 р., Кримінальної конвенції Ради Європи (РЄ) про боротьбу з корупцією 1999 р., а також надано інформацію про діяльність Групи держав проти корупції (GRECO) як спеціалізованого моніторингового органа, створеного з метою оцінювання ефективності виконання державами взятих на себе міжнародних зобов'язань. Досліджено сінгапурську та шведську моделі протидії корупції, які визнані одними з найефективніших у світі. Текст: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/30567/30530>

21. Войтович Н. Ф. Теоретико-методологічне розуміння корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією [Електронний ресурс] / Наталія Федорівна Войтович // Успіхи і досягнення у науці. – 2025. – № 11. – С. 87-97. З урахуванням сучасних тенденцій реформування державного управління та антикорупційної політики в Україні здійснено всебічне теоретико-методологічне дослідження правової природи корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією. Розкрито сутність корупції та її правових похідних, соціально-правові, структурно-функціональні та гносеологічні характеристики цих явищ. Досліджено відмінності і спільні риси двох взаємопов'язаних категорій: корупційних правопорушень і правопорушень, пов'язаних із корупцією. Окреслено родові та видові ознаки обох категорій правопорушень, визначено їх суб'єктний склад, особливості правового регулювання та зміст норм, що забезпечують належну кваліфікацію діянь. Зроблено висновок, що ефективність в протидії корупції значною мірою залежить від поєднання науково-методологічного підходу з практичними потребами правозастосування, для чого необхідні систематизація термінології, уточнення юридичних дефініцій і вдосконалення превентивних механізмів шляхом інтеграції формальних і змістовних критеріїв оцінки корупційних ризиків. Текст: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/32251>

22. ВРП визнала дії ТСК втручанням у діяльність органу суддівського врядування [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 10 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про розгляд на засіданні Вищої ради правосуддя (ВРП) 09.12.2025 питання про втручання Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України (ВР України) з питань розслідування можливих фактів корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень в правоохоронних органах, судах та органах судової влади в діяльність ВРП. Зазначено, що чотирьом членам ВРП надійшли запрошення на засідання зазначеної ТСК для отримання пояснень щодо ухваленого рішення від 02.12.2025 № 2583/0/15-25 "Про вжиття заходів щодо забезпечення авторитету правосуддя за зверненням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України", його правових підстав і мотивів. У рішенні наголошено, що члени ВРП здійснюють свої повноваження виключно на підставі Конституції та законів України і не перебувають у відносинах підзвітності або підпорядкованості органам, які їх обрали чи призначили, а сам факт призначення члена ВРП певним органом державної влади не створює для нього обов'язку звітувати перед таким органом або надавати пояснення щодо діяльності, мотивів та обґрунтувань ухвалених ВРП рішень чи участі у прийнятті рішень. Зважаючи на характер запрошень ТСК та системність таких дій, ВРП встановила наявність об'єктивних ознак втручання у її діяльність та вирішила: проінформувати Президента України як гаранта дотримання Конституції; повідомити Раду Європи та Європейську Комісію про ситуацію, що може впливати на незалежність судової влади; звернутися до Європейської мережі рад правосуддя, яка відстежує дотримання стандартів незалежності судових рад і може надати підтримку на міжнародному рівні; направити повідомлення до Офісу Генерального прокурора (ОГП) для правової оцінки дій ТСК. У підсумку ВРП визнала дії ТСК втручанням у свою діяльність, що, на думку Ради, створює загрозу незалежності та авторитету правосуддя в Україні. Текст:*

<https://pravo.ua/vrp-vyznala-dii-tsk-vtruchanniam-u-diialnist-orhanu-suddivskoho-vriaduvannia/>

23. **Гнатюк М. Цивільна конфіскація поза кримінальним процесом: ключові орієнтири судової практики ВАКС та ВС** [Електронний ресурс] / Мирослав Гнатюк, Наталія Гнатенко // Юрид. практика. – 2025. – 27 листоп. – Електрон. дані. *Зазначено, що ВАКС, створений, насамперед, як спеціалізований суд для розгляду корупційних і пов'язаних із ними злочинів, сьогодні не є судом виключно кримінальної спеціалізації - його компетенція вже охоплює три види судочинства: кримінальне, цивільне та адміністративне. Окреслено ключові підходи до конфіскації, які розрізняють у світовій практиці: in personam - конфіскація особистого майна в межах кримінального процесу, що відбувається одночасно з притягненням винної особи до кримінальної відповідальності; in rem - речова конфіскація, спрямована не на притягнення особи до відповідальності, а виключно на позбавлення її протиправно/необґрунтовано здобутого майна. Висвітлено стандарти доказування, які існують у судовій практиці, та наведено приклади розгляду деяких конкретних справ у ВАКС і ВС. Вказано на практику Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), позиція якого є однозначною: процедура щодо стягнення необґрунтованих активів є цивільною, навіть якщо це призводить до втрати майна; за своєю сутністю вона є специфічною формою контролю за користуванням майном, а не кримінальним покаранням; конфіскацію активів поза межами кримінального провадження визнано такою, що не суперечить презумпції невинуватості, не порушує майнових прав і заборон покарання без закону. Констатовано, що в сучасних умовах цивільна конфіскація стає одним із найважливіших інструментів антикорупційної політики - ефективним, гнучким і таким, що вже має достатню судову практику для передбачуваності її правозастосування.* Текст: <https://pravo.ua/tsyvilna-konfiskatsiia-pozakryminalnym-protsesom-kliuchovi-orientyry-sudovoi-praktyky-vaks-ta-vs/>

24. **Добров В. Ексчиновника Задираку можуть екстрадувати з Греції через земельні схеми в Україні - ЗМІ** [Електронний ресурс] / Володимир Добров // Fakty.ua : [вебсайт]. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. *Як повідомило видання "Коротко.Про", підозрюваний у рейдерських схемах захоплення землі, шахрайстві та низці корупційних злочинів колишній топ-чиновник Державної продовольчої зернової корпорації України А. Задирака може бути виданий Україні Грецькою Республікою, де наразі переховується від українського правосуддя. Вказано, що він є підозрюваним у справі про розкрадання майна - сільськогосподарських угідь Малинської громади — оціночною вартістю у понад 600 млн грн (разом зі спільниками, за версією слідства, вирішили отримати у власність земельні наділи, які в середині 1990-их рр. були виділені місцевому колгоспу під розпаявання). Зазначено, що низка належних А. Задираці компаній фігурують і в інших кримінальних справах, пов'язаних із рейдерством за аналогічними схемами, де громади за допомогою прокуратури успішно оскаржують рішення і повертають собі майно.* Текст: <https://fakty.ua/463853-eks-chinovnika-zadiraku-mogut-ekstradirovat-iz-grecii-iz-za-zemelnyh-shem-v-ukraine-smi>

25. **Долгий О. О. Політика доброчесності в системі Міністерства оборони України: роль систематизації нормативно-правової бази** [Електронний ресурс] / О. О. Долгий, Р. В. Пікуль // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право : зб наук. пр. – 2025. – Т. 3, № 91. – С. 68-74. *Приділено увагу аналізу нормативно-правової бази України щодо запобігання корупції та забезпечення доброчесності в системі Міністерства оборони України. Розглянуто ключові закони, урядові акти та антикорупційні програми, що регулюють відповідну сферу. Встановлено наявність колізій, прогалин і корупціогенних факторів, які ускладнюють правозастосування та порушують принцип правової визначеності. Підкреслено необхідність систематизації законодавства шляхом його впорядкування та узгодження між собою. Зазначено, що така систематизація сприятиме підвищенню ефективності запобігання корупції, забезпеченню прозорості та зміцненню*

довіри до оборонного відомства як в Україні, так і на міжнародному рівні.

Текст: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/343340>

26. **Здоровило Т. В Україні звільнили понад 70 прокурорів-"інвалідів"** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 26 листоп. – Електрон. дані. *Подано допис у Телеграмі Генерального прокурора Руслана Кравченка щодо результатів масштабної перевірки всіх прокурорів зі статусом інвалідності. Він проінформував про кількість звільнених із органів прокуратури та відкриті дисциплінарні провадження. Генпрокурор наголосив, що кожен випадок розглядається індивідуально, адже в системі працюють і люди з реальними медичними показами, та зазначив, що до суду вже скеровано кілька справ, зокрема щодо заступника керівника Уманської прокуратури та колишнього керівника прокуратури Хмельницької області. Згадав про хід розслідування справи ексголови Хмельницької обласної МСЕК Тетяни Крупи, яку підозрюють у незаконному збагаченні на мільйони гривень внаслідок незаконного оформлення інвалідності чоловікам.* Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/192403/>

27. **Здоровило Т. "Мідасівці" зібрали сотні досьє на депутатів, журналістів і детективів – НАБУ** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 25 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про засідання Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань антикорупційної політики, під час якого представники Національного антикорупційного бюро України повідомили, що у так званому бек-офісі фігурантів справи про корупцію в енергетиці знайдено 527 довідок на різних посадовців, депутатів, журналістів і детективів НАБУ, які займалися розслідуванням в енергетиці, правоохоронних органах та інших резонансних справах. За даними детектива НАБУ Олександра Абакумова, ці профайли містили адреси, паспортні дані та іншу закриту інформацію, окрім того, частину файлів зібрали 17 липня - за кілька днів до атаки на антикорупційні органи. Очільник НАБУ Семен Кривонос проінформував про хід розслідування справи про корупцію в*

енергетиці, зокрема зауважив, що записи з "плівок Міндіча" ще не всі опубліковані, аби не зашкодити слідству. Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/192394/>

28. **Здоровило Т. НАБУ проводить обшуки у ДПС та з'ясовує походження "заставних" внесених за "мідасівців"** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 10 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про проведення детективами Національного антикорупційного бюро України 10.12.2025 обшуків і слідчих дій у службових осіб центрального апарату Державної податкової служби (ДПС) і головних управлінь ДПС у Хмельницькій та Миколаївській областях. У повідомленні пресцентру ДПС у Фейсбуці зазначено, що кримінальне провадження пов'язане з питаннями ризикових підприємств, і наголошено, що ДПС діє у правовому полі і завжди відкрита до конструктивної співпраці з правоохоронцями, і наразі керівництво та працівники ДПС повністю сприяють роботі антикорупційних органів. Своєю чергою, директор НАБУ Семен Кривонос під час засідання Тимчасової слідчої комісії (ТСК) Верховної Ради України (ВР України) з питань економічної безпеки проінформував, що НАБУ перевіряє законність походження коштів, які були внесені як застава за фігурантів справи "Мідас" стосовно корупції в енергетиці, та наголосив, що відповідно до законодавства кошти, здобуті злочинним шляхом, не можуть бути використані для сплати застав.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/192642/>

29. **Здоровило Т. "Треті особи" внесли мільйони застави за нардепку Скороход** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 15 груд. – Електрон. дані. *Наведено коментар адвоката народної депутатки Ганни Скороход Олега Бургели, який повідомив, що за неї "треті особи" внесли заставу в 3 млн 28 тис. грн. Наразі народна депутатка перебуває у Києві з електронним браслетом, і за словами адвоката, він вже оскаржив запобіжний захід і просить суд зменшити суму застави та зняти засіб контролю. Зазначено, що раніше обрали запобіжні заходи у вигляді застав двом іншим фігурантам справи - помічнику Ганни Скороход та*

ймовірному спільнику, яких підозрюють у тому, що вони нібито взяли 250 тис. доларів за "домовленість" про санкції РНБО проти компанії-конкурента.
Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/192696/>

30. **Здоровило Т. Фракція "ЄС" закликала Зеленського до чесного діалогу про "мир" та корупцію** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 27 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про заяву парламентської фракції "Європейська солідарність" із закликом до Президента України Володимира Зеленського провести зустріч із усіма фракціями, а також виключити з переговорної групи по "мирній угоді" фігурантів корупційних скандалів. У заяві наголошено, що Президент України як гарант Конституції не повинен "обмежуватися лише комфортним спілкуванням зі своєю фракцією – він зобов'язаний пояснити всьому парламенту, незалежно від політичних симпатій, які саме директиви і "червоні лінії" були надані українській переговорній групі". Окрім того, фракція вважає необхідним залучення до переговорної групи з мирної угоди "фахових дипломатів, професіоналів, які мають відповідний фах і досвід, й захищатимуть національні інтереси України, а не себе – від кримінальних справ", та наполягає на відставці всіх причетних до корупційних схем, про які стало відомо із розслідування Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) – від керівника Фінмоніторингу Філіпа Проніна до членів наглядових рад та інших високопосадовців.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/192424/>

31. **Здоровило Т. "Я йду на фронт": заява Єрмака після відставки** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 29 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про заяву Андрія Єрмака після звільнення його з посади глави Офісу Президента України (ОПУ). Він висловив обурення з приводу того, що його не підтримали та не захистили його гідність ті, "хто знає правду", та повідомив, що йде на фронт. Зазначено, що перед відставкою А. Єрмака у нього провели обшуки Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) та Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП), а народний*

депутат від фракції "Голос" Ярослав Железняк стверджував, що Єрмак нібито фігурує на "плівках Міндіча" під кодовим іменем "Алі Баба". Своєю чергою, посолка України в США Ольга Стефанішина повідомила "The New York Post", що після обшуків у будинку А. Єрмака не було "жодних процесуальних дій", а у відставку він пішов, "бо хотів припинити спекуляції".

Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/192443/>

32. Зеркаль Л. "Міндічгейт" обнулив політичні шанси Зеленського, але він так не думає. Інтерв'ю з Ланою Зеркаль [Електронний ресурс] / Лана Зеркаль; бесіду вела Тетяна Даниленко // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2025. – 26 листоп. – Електрон. дані. Подано матеріали бесіди з надзвичайною і повноважною посолкою України Ланою Зеркаль, яка прокоментувала хід переговорного процесу щодо завершення російсько-української війни та оприлюднений проєкт мирного плану. Також висловила думку щодо масштабної корупції в енергетичній сфері, виявленої у результаті проведеної Національним антикорупційним бюро України ((НАБУ) спецоперації "Мідас", та спрогнозувала політичні наслідки цієї справи. Текст: <https://www.pravda.com.ua/articles/2025/11/26/8009066/>

33. Іванна Климпуш-Цинцадзе обговорила євроінтеграцію та підтримку України із Послом Австрії в Україні Робертом Мюллером [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 19 груд. [№ 496]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань інтеграції України до ЄС Іванна Климпуш-Цинцадзе зустрілася із Надзвичайним і Повноважним Послом Австрії в Україні Робертом Мюллером. Сторони обговорили продовження та посилення підтримки України з боку ЄС, європейську інтеграцію, ухвалення репараційної позики ЄС за рахунок заморожених російських активів, а також внутрішньополітичну ситуацію в Україні. У контексті європейської інтеграції обговорили приведення законодавства України у відповідність до права ЄС. Голова Комітету зазначила, що деякі сфери будуть особливо складними у процесі адаптації і

потребуватимуть перехідного періоду. Під час зустрічі йшлося і про внутрішньополітичну ситуацію в Україні.

І. Климпуш-Цинцадзе наголосила, що через атаки на антикорупційні органи влітку та корупційні скандали в уряді цієї осені Україна має наполегливо працювати, щоби відновити довіру громадян і міжнародних партнерів. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389357>

34. Івашко С. В. Актуальні напрями реформування кримінально-виконавчого законодавства щодо створення безпечного середовища в установах виконання покарань [Електронний ресурс] / С. В. Івашко, О. Є. Лисиця, О. Г. Єсипенко // Юрид. наук. електрон. журн. – 2025. – № 10. – С. 256-259. *Вказано, що одним із головних завдань установ виконання покарань є забезпечення безпечного утримання засуджених та ув'язнених при дотриманні їх основних свобод і прав, визначених у міжнародних документах у сфері захисту прав людини, а ступінь обмеження прав і свобод повинен базуватись на рівні безпеки засуджених та ув'язнених, який доцільно переглядати через певні проміжки часу. Наголошено, що реформування пенітенціарної системи України повинно передбачати реформування компонентів фізичної безпеки – будівництво нових установ виконання покарань; процедурної безпеки – реформування національного законодавства з метою відходу від радянської пенітенціарної доктрини; динамічної безпеки – створення нормальних умов праці, системи мотивування та підготовки пенітенціарного персоналу з метою запобігання з його боку корупційним проявам. Текст: http://lsej.org.ua/10_2025/59.pdf*

35. Ключков В. Критика – не втручання: рішення ВРП у справі Князева як тест на зрілість судової влади – блог Володимира Ключкова [Електронний ресурс] / Володимир Ключков // Юрид. практика. – 2025. – 19 груд. — Електрон. дані. *Справу ексоволови Верховного Суду Всеволода Князева розглянуто у світлі рішення Вищої ради правосуддя (ВРП) за результатами розгляду повідомлення колегії суддів Вищого антикорупційного суду (ВАКС) про нібито втручання у здійснення правосуддя. Зазначено, що*

справа Князева є однією з найбільш резонансних за всю історію роботи антикорупційної інфраструктури, а її перебіг перебуває у фокусі уваги не лише суспільства та медіа, а й міжнародних правозахисних організацій. Наразі незалежний моніторинг дотримання права на справедливий суд у цій справі здійснює місія «IAC ISHR», звіти якої є публічними і спрямовані не на дискредитацію суду, а на фіксацію того, наскільки судовий розгляд відповідає стандартам Європейської конвенції з прав людини. Зазначено, що ВРП не погодилася з твердженням про втручання у здійснення правосуддя та наголосила, що публічне висвітлення ходу судового процесу сприяє дотриманню принципів гласності та відкритості, які є невід'ємною складовою права на справедливий суд. Текст: <https://pravo.ua/krytyka-ne-vtruchannia-rishennia-vrp-u-spravi-kniazieva-iak-test-na-zrilst-sudovoi-vlady-bloh-volodymyra-klochkova/>

36. Коваль В. Між браслетом і ґратами: як суди практикують обрання запобіжних заходів для підозрюваних [Електронний ресурс] / Валентин Коваль // Суд.-юрид. газ. – 2025. – 25 листоп. – Електрон. дані. Проаналізовано судову практику Вищого антикорупційного суду (ВАКС) за 2024 - 2025 рр. Вказано на певні тенденції, як свідчать, що в окремих справах як альтернативу триманню під вартою суд обирає запобіжний захід у вигляді застави. Наведено приклади конкретних справ та окреслено сутність такого запобіжного заходу, як застава. Зроблено висновок, що система застави у поєднанні з процесуальними зобов'язаннями і майновими обмеженнями створює режим цілеспрямованого нагляду, а активна практика застосування таких заходів свідчить про довіру до оцінки ризиків правоохоронцями та про використання застави не як символічного жесту, а як реального механізму контролю. Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/347050-mezhdu-brasletom-i-reshetkoy-kak-sudy-praktikuyut-izbranie-mer-presecheniya-dlya-podozrevaemykh>

37. Комітет з питань антикорупційної політики заслухав директора Національного антикорупційного бюро України щодо результатів розслідування фактів корупції в енергетичній та інших

сферах [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 28 листоп. [№ 482]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 25 листопада 2025 р. у змішаному форматі відбулося засідання Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань антикорупційної політики під головуванням очільниці Комітету Анастасії Радіної з метою обговорення низки питань, що стосуються обставин операції "Мідас". Учасники засідання заслухали директора НАБУ С. Ю. Кривоноса про діяльність НАБУ та результати розслідування фактів корупції в енергетичній та інших сферах, а також щодо виявлених причин і умов, які сприяли вчиненню цих правопорушень. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388852>

38. **Кошарна О. "Нам всім треба готуватися до автономного існування", - експертка з енергетики Ольга Кошарна** [Електронний ресурс] / Ольга Кошарна ; спілкувалась Ольга Бесперстова // Fakty.ua : [вебсайт]. – 2025. – 19 груд. — Електрон. дані. "Факти" поспілкувались зі співзасновницею громадської організації (ГО) "Антикризовий експертний ядерний центр України", незалежною експерткою з питань ядерної енергетики та безпеки О. Кошарною про стан енергетичного сектора, найгірші сценарії, які на нас чекають, стан Запорізької атомної електростанції (ЗАЕС), а також про наслідки корупційних скандалів. Текст: <https://fakty.ua/464631-nam-vsem-nuzhno-gotovitsya-k-avtonomnomu-sucshestvovaniyu---ekspert-po-energetike-olga-kosharnaya>

39. **Краснолуцька О. Обшуки у Єрмака: про які наслідки говорять** [Електронний ресурс] / Олеся Краснолуцька // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 28 листоп. — Електрон. дані. Вказано, що 28.11.2025 слідчі Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) обшукали будинок керівника Офісу Президента України (ОПУ) Андрія Єрмака. У якій саме справі до нього прийшли з обшуками, поки невідомо, проте українські ЗМІ пов'язують слідчі дії зі справою "групи Міндіча", учасники якої – нинішні та колишні посадовці

та бізнесмени – отримували вигоди та відмивали гроші через державну енергетичну компанію "Енергоатом". Депутат від фракції "Голос" Ярослав Железняк стверджує, що під псевдонімом "Алі-Баба" на "плівках Міндіча" фігурує саме керівник ОПУ. Підтверджень цієї інформації немає. Зазначено, що опозиційні діячі закликали Президента України негайно звільнити А. Єрмака, не чекаючи результатів обшуків. Наведено тези публікацій світових ЗМІ щодо наслідків скандалу для України та окреслено реакцію Президента України Володимира Зеленського, який заявив про низку важливих рішень, щоб "у жодного з партнерів не було питань до України". Зокрема: А. Єрмак йде у відставку, а ОПУ чекає перезавантаження; Кабінет Міністрів і депутати мають ухвалити бюджет, призначити нових міністрів енергетики та юстиції й оцінити роботу всіх чинних міністрів; СБУ проведе аналіз ситуації в правоохоронній системі та в регіонах. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4836375-obshuky-u-yermaka-pro-yaki-naslidky-hovoriat>

40. Кузьменко Є. "Список 527": як у Міндічгейту з'явився спінофф, у якому правоохоронці годують мафію матеріалами про борців з корупцією [Електронний ресурс] / Євген Кузьменко // Цензор. НЕТ : [інтернет-портал]. – 2025. – 26 листоп. – Електрон. дані. Йдеться про оприлюднення директором Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) Сергієм Кривоносом і керівником підрозділу детективів НАБУ Олександром Абакумовим на засіданні Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань антикорупційної політики інформації про вилучені досьє, які фігуранти справи про корупцію в енергетичній сфері зібрали на 527 осіб, що чинили опір корупції і створювали проблеми членам злочинного утворення, серед яких Тимур Міндіч і Герман Галущенко. У так званому "списку 527" - працівники НАБУ та Служби безпеки України (СБУ), журналісти, міністри та заступники міністрів, колишні голови "Укренерго" та "Нафтогазу", співробітники державної виконавчої служби, судові експерти, а також народні депутати Ярослав Железняк та Анастасія Радіна. Наведено

коментар речниці Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) Ольги Постолук, яка зазначила, що ці довідки передавати в інші правоохоронні органи наразі не планують, їх будуть досліджувати в ході досудового розслідування, зокрема щоб встановити, з якою метою цю інформацію збирали і як планували використати. Текст: <https://censor.net/ua/resonance/3587082/yak-u-mindichgeyitu-z-yavyvsya-spin-off-pro-dosye-mafiyu-ta-vytoky-z-pravoohoronnyh-organiv>

41. **Лазебний А. М. Криміналістичне забезпечення розслідування корупційних злочинів** [Електронний ресурс] / А. М. Лазебний, К. М. Фірскіна, С. І. Михайлова // Журн. східноєвроп. права : [електрон. наук.-практ. вид.] / ПВНЗ “Ун-т сучас. знань”. – 2025. – № 140. – С. 178-185. Проаналізовано криміналістичне забезпечення розслідування корупційних злочинів в Україні. Розкрито зміст цього поняття, його значення для доказування, схарактеризовано нормативно-правову базу та криміналістичні особливості корупційних правопорушень, зокрема їх латентність і складність доказування. Визначено основні проблеми практичного застосування криміналістичних засобів, зокрема у сфері цифрових доказів. Обґрунтовано необхідність удосконалення методик розслідування, технічного забезпечення, нормативного регулювання та розвитку міжнародного співробітництва як умов підвищення ефективності протидії корупції. Текст: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2025/12/lazebnyi_firskina_mykhailova_140.pdf

42. **Лученко Т. Рада включила в порядок денний скандальний законопроект про полювання: у перелік мисливських тварин додають борсука** [Електронний ресурс] / Тарас Лученко // Суд.-юрид. газ. – 2025. – 5 груд. – Електрон. дані. Окреслено ключові норми законопроекту № 3200 про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері мисливського господарства і полювання та запобігання незаконному полюванню. Законопроектом передбачено: внесення змін до переліку мисливських тварин; запровадження картки добування

мисливських тварин замість ліцензій на добування мисливських тварин; деякі зміни до правил полювання та; встановлення його граничних норм. Окрім того, полювання із застосуванням приладів нічного бачення стане кримінальним злочином з покаранням у вигляді штрафу від 300 до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадських робіт на строк від 160 до 240 годин, або обмеження волі на строк до трьох років, з конфіскацією знарядь і засобів вчинення правопорушення та всього добутого. Вказано, що Головне науково-експертне управління висловило низку критичних зауважень до законопроекту, а Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань антикорупційної політики зробив висновок, що законопроект не відповідає вимогам антикорупційного законодавства, підставою для чого стало наділення місцевих органів влади дискреційними повноваженнями на затвердження наведених лімітів на полювання. Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/347850-rada-vklyuchila-v-povestku-dnya-skandalnyy-zakonoproekt-ob-okhote-v-perechen-okhotnichikh-zhivotnykh-dobavlyayut-barsuka>

43. **Лученко Т. Тимчасова слідча комісія Верховної Ради оприлюднила проект звіту, в якому розкритикувала роботу НАЗК** [Електронний ресурс] / Тарас Лученко // Суд.-юрид. газ. – 2025. – 17 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про пакет документів, наданий ТСК Верховної Ради України (ВР України) з питань розслідування можливих фактів корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень у правоохоронних органах, судах та органах судової влади про виконану роботу. Зазначено, що ТСК проаналізувала діяльність Національного агентства з питань запобігання корупції, першочергово зосередивши свою увагу на аналізі рівня корупції у самому Агентстві. Вказано на низку недоліків у роботі НАЗК, а саме: наявні внутрішні механізми контролю в Агентстві демонструють низьку ефективність та недостатню здатність забезпечувати реальне виявлення і запобігання корупційним ризикам; НАЗК не застосовує достатніх заходів реагування на інформацію, яка поширюється засобами масової інформації*

(ЗМІ) та містить ознаки корупційних правопорушень; підхід НАЗК до перевірки декларацій не забезпечує реальної протидії корупції у правоохоронних і судових органах, оскільки не враховує оперативну інформацію, дані кримінальних проваджень, способи життя декларантів та їхніх пов'язаних осіб, інформацію у ЗМІ щодо кричущих випадків корупції і незаконного збагачення посадовими особами. Акцентовано на суттєвих ризиках внаслідок системного невжиття належних заходів контролю з боку НАЗК, серед яких: ризик подальшої деградації системи запобігання корупції; ризик безкарності посадових осіб; ризик втрати довіри громадян до державних інституцій; ризик порушення міжнародних зобов'язань України; ризик виникнення системних зловживань у сфері правосуддя; ризик порушення принципів прозорості та підзвітності. Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/348718-vremennaya-sledstvennaya-komissiya-verkhovnoy-rady-obnarodovala-proekt-otcheta-v-kotorom-raskritikovala-rabotu-nazk>

44. **Мамирбаєва Д. С. Доброчесність у митних службах країн-членів ЄС: механізми адміністративно-правового забезпечення та їх застосування в українських реаліях** [Електронний ресурс] / Д. С. Мамирбаєва // Право і сусп-во. – 2025. – № 5, т. 1. – С. 124-131. Вивчено практику країн-членів Європейського Союзу, які демонструють сталі моделі забезпечення належної поведінки державних службовців, у тому числі й доброчесності у митних адміністраціях. Здійснено порівняльно-правовий аналіз інституційних і правових моделей доброчесності у митних адміністраціях Німеччини, Франції та Нідерландів. Визначено, що вирішальну роль у формуванні доброчесності у митних службах країн-членів ЄС відіграють міжнародні організації, а саме Європейське управління з питань боротьби з шахрайством (OLAF), Групи держав проти корупції (GRECO), Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD). Окрему увагу приділено ефективності функціонування інституційних підходів до моніторингу способу життя митників, запровадженню інструментів

декларування доброчесності, розвитку системи етичного навчання та забезпечення незалежного контролю як ключових елементів превенції недоброчесних проявів у митній сфері. Наголошено, що сучасні виклики обумовлюють потребу у переосмисленні вітчизняних підходів до адміністративно-правового регулювання доброчесності у митній службі України з урахуванням європейського досвіду та стандартів і рекомендацій міжнародних організацій.

Текст:

http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/5_2025/part_1/35.pdf

45. **Мельник Ю. Прізвища підозрюваних тепер не можна називати. Що з цим робити?** [Електронний ресурс] / Юрій Мельник // Главком : [інтернет-сайт] – 2025. – 9 груд. – Електрон. дані. *Окреслено деякі ризики, пов'язані з рішенням Верховного Суду, який визнав, що ім'я підозрюваного або обвинуваченого у кримінальному провадженні не можна публікувати до того часу, поки обвинувальний вирок не набуде законної сили. Зазначено, що це насамперед стосується антикорупційних розслідувань - медіа зможуть писати про корупцію, схеми чи провадження, але вже не зможуть називати імена людей, які фігурують у цих справах, а це, у свою чергу, ускладнює контроль за правоохоронними органами та позбавляє суспільство важливого інструменту тиску. Проаналізовано практику Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) та вказано на необхідність внесення певних змін до законодавства.*

Текст:

<https://glavcom.ua/publications/prizvishcha-pidozrjuvanikh-teper-ne-mozhna-nazivati-shcho-z-tsim-robiti-1092158.html>

46. **Міноборони та партнери обговорили нові антикорупційні інструменти та стандарти НАТО** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 13 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про проведення керівництвом Міністерства оборони України (МО України) та представниками антикорупційних органів VI Міжнародного науково-практичного форуму "Ефективне врядування та виховання доброчесності в секторі безпеки та оборони" для обговорення та впровадження сучасних антикорупційних*

заходів, у якому взяли участь міністр оборони Денис Шмигаль, його заступник Анатолій Куцевол, Голова НАЗК Віктор Павлуцик та керівник Програми НАТО з виховання доброчесності Йоакім Френдін. Серед представлених інструментів - цифрова платформа для прямих закупівель і новий програмний документ, що відповідає стандартам НАТО. Вказано, що Форум, організований за ініціативи керівництва Національного університету оборони України, також завершився презентацією практичних моделей, механізмів формування культури доброчесності та передових практик із запобігання корупції. Текст: <https://wz.lviv.ua/news/544031-minoborony-ta-partnery-obhovoryly-novi-antykoruptsiini-instrumenty-ta-standarty-nato>

47. **НАЗК виявило незаконне вибуття земель, зловживання та розтрату коштів у діяльності Київради та КМДА** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 12 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про результати проведеної Національним агентством з питань запобігання корупції планової перевірки Київської міської ради та Київської міської державної адміністрації (КМДА) щодо організації роботи із запобігання та виявлення корупції. Зазначено, що попри позитивні зміни в структурі антикорупційних підрозділів, НАЗК зафіксувало низку системних порушень, що призвели до незаконного вибуття земель, втрати бюджетних коштів і зловживань з боку посадовців. За підсумками перевірки Агентство підготувало обґрунтовані висновки, на підставі яких Головне слідче управління Національної поліції України (НПУ) розпочало досудове розслідування за ч. 2 ст. 364 Кримінального кодексу України (КК України) щодо незаконної реєстрації нерухомості та вибуття земель.* Текст: <https://pravo.ua/nazk-vyявиylo-nezakonne-vybuttia-zemel-zlovzhyvannia-ta-roztratu-koshtiv-u-diialnosti-kyiv rady-ta-kmda/>

48. **НАЗК оприлюднило ключові висновки аналізу судової практики у справах про корупційні адмінправопорушення** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 25 груд. – Електрон. дані. *Подано ключові висновки Національного агентства з питань запобігання корупції за*

результатами аналізу судової практики розгляду справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, за 2014 - 2024 рр. У звіті, підготовленому спільно з експертами Центру політико-правових реформ за підтримки Антикорупційної ініціативи Європейського Союзу (ЄС) в Україні, окрему увагу приділено проблемам правозастосування та якості антикорупційного законодавства. У межах дослідження проаналізовано практику застосування судами положень Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП), систематизовано підходи до вирішення справ, виявлено законодавчі прогалини, проблеми визначення строків притягнення до відповідальності та особливості врегулювання конфлікту інтересів. Констатовано, що аналіз судової практики та законодавства свідчить про наявність позитивних тенденцій у правозастосуванні, водночас виявлені проблеми потребують законодавчого врегулювання та подальшого узгодження судової практики. Текст: <https://pravo.ua/nazk-opryliudnylo-kliuchovi-vysnovky-analizu-sudovoi-praktyky-u-spravakh-pro-koruptsiini-adminpravoporushennia/>

49. **НАЗК** провело аналіз практики притягнення до відповідальності за правопорушення, пов'язані з корупцією [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 10 груд. Електрон. дані. Зазначено, що Національне агентство з питань запобігання корупції спільно з експертами Центру політико-правових реформ і за підтримки Антикорупційної ініціативи ЄС в Україні проаналізувало судову практику притягнення до відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, за 2014 – 2024 рр. підготувало та презентувало відповідний Звіт. Результати дослідження свідчать, що абсолютна більшість (приблизно 72 %) усіх справ припало на порушення вимог фінансового контролю (ст. 172-6 КУпАП), із яких найбільш поширеним стало несвоєчасне подання декларації без поважних причин. Ще 25 % справ стосувалися конфлікту інтересів (ст. 172-7 КУпАП). Найменша ж кількість справ, які надходили на розгляд судів, стосувалася невжиття заходів щодо протидії корупції

(ст. 172-9 КУпАП). Встановлено, що апеляційні суди переглядали близько 9 % рішень судів першої інстанції, причому понад половину з них залишено без змін. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/nazk-provelo-analiz-praktiki-prityagnennya-do-vidpovidalnosti-za-pravoporushennya-povyazani-z-korupc.html>

50. **Нападовська Н. Уряд оголосив про аудит підприємств "оборонки": але буде дуже обережним, щоб не вийти на самого себе** [Електронний ресурс] / Наталя Нападовська // Україна молода. – 2025. – 26 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про заяву Прем'єр-міністерки Юлії Свириденко про початок аудиту АТ "Українська оборонна промисловість", у тому числі його дочірніх компаній, а також Агенції оборонних закупівель і Державного оператора тилу. Відзначено швидкі темпи розвитку оборонної промисловості, зокрема розглянуто ситуацію навколо компанії "FirePoint", яка виробляє ракети "Фламінго", і яку Президент України Володимир Зеленський назвав найуспішнішою серед виробників усієї української зброї. Наведено коментар виконавчої директорки Центру протидії корупції Дар'ї Каленюк, яка зазначила, що "в оборонці найбільше грошей і найбільше ризиків корупції, тому що там усе - секретно".* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3987/2006/192365/>

51. **Нестеренко А. С. Деякі питання взаємодії правоохоронних органів під час забезпечення громадського порядку в умовах воєнного часу** [Електронний ресурс] / Алла Станіславівна Нестеренко, Марія Іванівна Граб, Іван Михайлович Флис // Наук. перспективи. – 2025. – № 11. – С. 1567-1581. *Досліджено питання взаємодії підрозділів Національної поліції України (НПУ) з іншими правоохоронними органами та підрозділами у ході забезпечення безпеки і порядку в умовах воєнного часу та надзвичайного стану. Зазначено, що в умовах воєнного стану повноваження органів та установ системи Міністерства внутрішніх справ (МВС), особливо НПУ, відповідно до чинного законодавства, зазнають певних змін. Визначено, що взаємодія НПУ з іншими правоохоронними органами та підрозділами, такими як суд, прокуратура, органи служби безпеки, антикорупційні органи, військова*

служба правопорядку у Збройних силах України (НПУ), органи та установи виконання покарань, служба судової охорони під час забезпечення публічної безпеки та порядку в Україні - це адміністративно-управлінський комплекс заходів, спрямований на підвищення ефективності, координації роботи відомств і підрозділів щодо протидії масовому вчиненню злочинів, порушень громадського порядку. Акцентовано, що злагодженість, взаємозаміщеність, чітка координація між всіма правоохоронними підрозділами та структурами є основою успішного забезпечення публічного порядку та публічної безпеки у надзвичайних умовах і в умовах воєнного стану. Текст:
<https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/32706/32663>

52. **Ніколаєнко Т. Від яєць по 17 до Fire point: чому тільки гучні відставки не вирішують проблему корупції** [Електронний ресурс] / Тетяна Ніколаєнко // Цензор. НЕТ : [інтернет-портал]. – 2025. – 3 груд. – Електрон. дані. *Розглянуто ситуацію навколо розслідування низки резонансних корупційних справ, а саме: про закупівлю яєць для війська за завищеними цінами; поставки деякими компаніями зброї та військової техніки Збройним силам України (ЗСУ) за завищеними цінами; про зв'язки компанії "Fire point" з фігурантами справи про корупцію в енергетичному секторі. На основі здійсненого аналізу вказано на певні проблеми, які необхідно вирішити у ході боротьби з корупцією в оборонній сфері. Текст:*
<https://censor.net/ua/resonance/3588422/oboronni-skandaly-ukrayiny-analiz-provaliv-vid-yayets-po-17-do-fire-point>

53. **Ніколаєнко Т. Ефект метелика: Як справа Міндіча може покласти закупівлі Міноборони** [Електронний ресурс] / Тетяна Ніколаєнко // Цензор.НЕТ : [інтернет-портал]. – 2025. – 16 груд. — Електрон. дані. *Розглянуто негативні наслідки для роботи Міністерства оборони (МО) справи про корупцію в енергетичному секторі, так званої "справи Міндіча". Зокрема зазначено, що це стосується формування наглядової ради об'єднаної агенції та затвердження контрольних зразків товарів, які необхідні для*

проведення торгів в електронній системі «Прозорро». Текст: <https://censor.net/ua/resonance/3590728/zakupivli-minoborony-i-mindich>

54. **Олександр Корнієнко: Мета України - приєднатися на початку 2026 року до Конвенції ОЕСР проти підкупу іноземних посадових осіб** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 11 груд. [№ 490]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що впродовж 9 — 12 грудня Перший заступник Голови Верховної Ради України (ВР України) перебував із робочим візитом у Франції, де зустрівся з головою Групи дружби у Сенаті Франції Надією Сологуб та Роланом Лескюром, міністром економіки, фінансів, промислового та цифрового суверенітету Франції. Сторони обговорили ключові питання співпраці, а також можливості використання заморожених активів РФ на користь України. Також відбулася зустріч із Директором Директорату Фінансового Ринку та Підприємництва (DAF) Карміне Ді Нойя та Керівницею Відділу з протидії корупції Джулією Фромхольц, з якою, за словами Першого віцеспікера, нещодавно відбулася змістовна розмова у ВР України. У ході візиту українська сторона долучилася до участі у Робочій групі ОЕСР з питань боротьби з хабарництвом у міжнародних комерційних операціях (WGB). Під час наради учасники обговорили виконання країнами вимог Конвенції ОЕСР щодо боротьби з хабарництвом іноземних посадових осіб та обмінялися досвідом і напрацюваннями у протидії таким злочинам. Окрему увагу приділили посиленню міжнародної співпраці правоохоронних органів держав-членів ОЕСР у розслідуванні корупційних правопорушень. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389169>

55. **Олександр Мережко провів зустріч з делегацією директорів департаментів з питань Східної Європи міністерств закордонних справ Нордично-Балтійської вісімки** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 13 груд. [№ 492]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 11 грудня 2025 р. відбулася зустріч голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань зовнішньої політики

та міжпарламентського співробітництва Олександра Мережка з делегацією директорів департаментів з питань Східної Європи міністерств закордонних справ Нордично-Балтійської вісімки. Співрозмовники обговорили поточну безпекову ситуацію в Україні, перспективи припинення вогню та мирного процесу, зокрема можливі дієві гарантії безпеки для України, санкційну політику у відношенні держави-агресора та використання заморожених активів РФ для відновлення економіки і критичної інфраструктури України. Окрему увагу приділили обговоренню підтримки трансатлантичної єдності, європейської та євроатлантичної інтеграції України, зокрема перспективам відкриття першого кластеру у переговорах із Європейським Союзом (ЄС), та боротьби з корупцією в нашій державі. Текст:

<https://www.golos.com.ua/article/389213>

56. **Олексієнко Д. Мільйон українських ФОПів заплатять за новий кредит від МВФ** [Електронний ресурс] / Дмитро Олексієнко // Дзеркало тижня. – 2025. – 2 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що Україна та МВФ погодили нову чотирирічну програму фінансування на 8,1 млрд доларів, після чого у публічному просторі з'явилися плани реформи спрощеної системи оподаткування. Уряд пропонує зобов'язати ФОПів реєструватися платниками ПДВ (у разі обороту понад 1 млн грн на рік), що фактично потроює податкове навантаження та не враховує галузевих особливостей. Такий підхід може вдарити по понад мільйону підприємців у ключових секторах економіки, призвести до підвищення цін, закриття бізнесів, мінізації та зростання еміграційних настроїв серед висококваліфікованих спеціалістів. Уже зараз кількість ФОПів у деяких сферах скорочується ще до запровадження реформи. Критики наголошують, що мінізація виникає не через низькі податки, а через інституційні проблеми – корупцію, слабе право та непередбачувану регуляторіку. Умови МВФ, на їхню думку, мають ґрунтуватися не на стандартних фіскальних вимогах, а на логіці стратегічних інвестицій у спільну безпеку, з використанням заморожених російських активів. Натомість уряд, здається, обирає*

найпростіший шлях – підвищення податків для малого бізнесу, уникаючи структурних змін, які могли б дати бюджету значно більше. Текст: <https://zn.ua/ukr/reforms/miljon-ukrajinskikh-fopiv-zaplatjat-za-novij-kredit-vid-mvf.html>

57. **Павлушик В. Голова НАЗК Віктор Павлушик: "НАЗК існує не для того, щоб просто "подавати патрони" НАБУ чи САП"** [Електронний ресурс] / Віктор Павлушик ; спілкувалася Інна Ведернікова // Дзеркало тижня. – 2025. – 8 груд. – Електрон. дані. Наведено інтерв'ю з головою Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) Віктором Павлушиком, у якому він пояснив ключові проблеми та виклики інституції в умовах війни та обмежених ресурсів. У розмові порушено питання декларування радників і топменеджменту держпідприємств, прогалин у визначенні статусу юридичних осіб і необхідності розширення цивільної конфіскації. Посадовець прокоментував ефективність повних перевірок і моніторингу способу життя, взаємодію з правоохоронними органами та критику щодо відсутності гучних результатів щодо високопосадовців. Значну увагу приділив проблемам контролю політичних фінансів і впровадженню інституту лобіювання. Окремий блок стосується необхідності зовнішнього аудиту НАЗК та дискусій навколо критеріїв його проведення. Висвітлено стратегічні підходи НАЗК до подолання інституційної кризи та підвищення ефективності антикорупційної політики. Текст: <https://zn.ua/ukr/anticorruption/holova-nazk-viktor-pavlushchik-nazk-isnuje-ne-dlja-toho-shchob-prosto-podavati-patroni-nabu-chi-sap-.html>

58. **Павлушик В. Голова НАЗК Віктор Павлушик: "У суспільстві все зводять до чорного й білого. Але в реальності так не працює"** [Електронний ресурс] / Віктор Павлушик ; спілкувалася Інна Ведернікова // Дзеркало тижня. – 2025. – 4 груд. – Електрон. дані. Наведено інтерв'ю з головою Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) Віктором Павлушиком про ключові виклики, з якими стикається НАЗК під його керівництвом. У розмові пояснено стриману публічну позицію агентства

під час корупційних скандалів і політичних криз. Окрему увагу приділено можливим зв'язкам співробітників НАЗК із групою Міндіча та перебігу внутрішніх перевірок. Проаналізовано провал антикорупційної програми уряду та відповідальність посадовців за її невиконання. Розглянуто роль НАЗК у виявленні ризиків у "Енергоатомі" та причини, чому корупційну схему не було зупинено. Окреслено стан довіри, незалежності та майбутні кроки агентства.

Текст: <https://zn.ua/ukr/anticorruption/holova-nazk-viktor-pavlushchik-u-suspilstvi-vse-zvodjat-do-chornoho-j-biloho-ale-v-realnosti-tak-ne-pratsjuje.html>

59. **Пархомчук Т. Ситуація - капітуляція. Єрмака** [Електронний ресурс] / Тетяна Пархомчук // Україна молода. – 2025. – 26 листоп. – Електрон. дані. Проаналізовано внутрішньополітичну ситуацію в Україні у контексті резонансного корупційного скандалу в енергетичному секторі та перемовин щодо плану припинення російсько-української війни. Також розглянуто діяльність та політичні перспективи глави Офісу Президента України (ОПУ) Андрія Єрмака, зокрема відзначено його контакти з колишнім головнокомандувачем Збройних сил України (ЗСУ), послом України у Великій Британії Валерієм Залужним з метою з'ясувати його наміри щодо майбутніх президентських виборів.

Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3987/180/192381/>

60. **Пархомчук Т. Трясовина обвалу Зе-влади. Чи є життя без Єрмака?** [Електронний ресурс] / Тетяна Пархомчук // Україна молода. – 2025. – 10 груд. – Електрон. дані. Проаналізовано внутрішньополітичну ситуацію в Україні. Відзначено такі резонансні події в суспільно-політичному житті як: викриття корупційної схеми в енергетиці; відставка глави Офісу Президента України (ОПУ) Андрія Єрмака; проведення обшуку у народної депутатки Анни Скороход, яку підозрюють у вимаганні хабаря. Розглянуто можливість перезавантаження української влади, зокрема спрогнозовано політичні перспективи Президента України Володимира Зеленського та колишнього головнокомандувача Збройних сил України (ЗСУ), посла України у

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3989/180/192597/>

61. **Перший віцеспікер Олександр Корнієнко: Мета України — повноправне членство в ЄС** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 27 листоп. [№ 481]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Києві відбулася зустріч Першого заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) з Генеральним директором Генерального директорату Європейської Комісії з питань розширення та Східного партнерства (DG ENEST) Гертом Яном Купманом. Олександр Корнієнко підкреслив високі темпи виконання євроінтеграційних завдань та готовність держави рухатися далі. Сторони обговорили необхідні законодавчі кроки для адаптації українського законодавства до acquis ЄС, а також ключові напрями реформ - антикорупційну політику, верховенство права та зміни в енергетичному секторі. Українська сторона окремо відзначила важливість подальших рішень Європейської Комісії для просування переговорного процесу. Окремо обговорили питання сталого фінансування на 2026 - 2027 рр.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388846>

62. **Полтавець О. Приватизація по-українськи: найгучніші провали, втрачені мільярди та чому держава досі тримає збиткові підприємства** [Електронний ресурс] / Олена Полтавець // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 27 листоп. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що державні підприємства в Україні давно стали ареною для корупційних скандалів і зловживань: мільярди коштів, які мали працювати на економіку та бюджет, часто "осідали" у приватних кишенях. Деякі підприємства стали збитковими і роками стоять без розвитку, чекаючи "кращих часів". Зазначено, що приватизація мала змінити ситуацію і стати інструментом, який дав би підприємствам друге дихання та наповнив державний бюджет, але на практиці вона не стала панацеєю і угоди перетворювалися на чергову аферу. Розглянуто, як держава втрачала контроль над своїм майном, які підприємства продалися "з молотка", та що радять експерти, щоб українські*

заводи, порти та енергетика нарешті почали працювати на економіку країни.

Текст: <https://focus.ua/uk/economics/734695-privatizaciya-v-ukrajini-provali-vtrati-ta-prichini-neefektivnosti>

63. Понад 100 лобістів зареєстровано в Реєстрі прозорості НАЗК [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 1 груд. – Електрон. дані. Зазначено, що в Україні офіційно запрацював Реєстр прозорості (реєстр лобістів) під управлінням Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК), і станом на кінець листопада в ньому вже зареєстровано 108 активних учасників — перших офіційно визнаних державою лобістів після набуття чинності Законом "Про лобіювання". До Реєстру внесено 55 компаній, 54 фізичних осіб і одне іноземне представництво. Загалом від старту роботи Реєстру зареєструвалися 110 учасників, але двом згодом призупинили участь. У Спільці українських підприємців зазначили, що ефективна робота системи можлива лише за умови "двосторонньої прозорості": як бізнес має реєструватися та звітувати, так і депутати та урядовці повинні діяти відкрито та добросовісно. Організація також наголошує на потребі додаткових законодавчих уточнень і оптимізації вимог до звітності. Наголошено, що перший реальний тест роботи реєстру має відбутися у січні 2026 р., коли лобісти вперше подаватимуть звіт про лобіювання. Саме тоді можна буде оцінити навантаження системи, її функціональність і зручність використання. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/ponad-100-lobistiv-zareestrovano-v-reestri-prozorosti-nazk.html>

64. Представники Комітету з питань інтеграції України до ЄС працюють на сесії COSAC у Копенгагені [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань інтеграції України до ЄС Іванна Климпуш-Цинцадзе, перший заступник голови Комітету Вадим Галайчук і член Комітету Дмитро Любота беруть участь у засіданні

Конференції COSAC - Комітетів з європейських справ країн-членів Європейського Союзу та з європейської інтеграції країн-партнерів і країн-кандидатів на вступ до ЄС, яке відбувається в Копенгагені. Під час двосторонніх зустрічей делегація Комітету з питань інтеграції України до ЄС обговорила з європейськими партнерами необхідність збільшення військової підтримки, енергетичної та фінансової допомоги Україні. Йшлося і про внутрішньополітичну ситуацію та боротьбу з корупцією. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388952>

65. **Резніченко В. "Комедійна група" стала тягарем: в The Times пояснили ризики "Міндічгейту" для Зеленського** [Електронний ресурс] / Вікторія Резніченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 22 груд. — Електрон. дані. *Про негативний вплив на Президента України Володимира Зеленського людей із минулого повідомили в "The Times". За словами журналістів, знайомства глави держави з часів його комедійної кар'єри можуть загрожувати його президентським і військовим зусиллям, а корупційні скандали дають аргументи пропаганді РФ і сіють сумніви серед союзників. Зазначено, що з 15 експівробітників "Кварталу 95", що отримали високі посади, були звільнені дев'ять. Розглянуто, як оточення В. Зеленського загрожуює його зусиллям. На думку журналістів, хоча так званий "Міндічгейт" був не першим корупційним скандалом в Україні, він став особливо небезпечним через імовірну близькість до представників влади, що дає аргументи російським пропагандистам. Крім того, питання можуть з'явитися у партнерів України, коли Київ проситиме про довгостроковий план стабілізації економіки та ситуації на фронті.* Текст: <https://focus.ua/uk/politics/737886-komediyna-grupa-stala-tyagarem-v-the-times-poyasnili-riziki-mindichgeytu-dlya-zelenskogo>

66. **Рене-Бассо О. Президентка ЄБРР про корупційний скандал в Україні, програму "УЗ-3000" та "Вовину тисячу"** [Електронний ресурс] / Оділь Рене-Бассо; бесіду вів Ярослав Винокуров // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2025. – 25 листоп. – Електрон. дані. *Подано матеріали бесіди з*

президенткою Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) Оділь Рене-Бассо про перспективи фінансування України у 2026 р. Також президентка ЄБРР прокоментувала корупційний скандал у сфері енергетики та наголосила, що ця ситуація свідчить про необхідність проведення подальшої роботи для зміцнення управління в цьому секторі економіки, зокрема з точки зору незалежності наглядових рад та уникнення втручання уряду в управління компаніями. Оділь Рене-Бассо відповіла на запитання щодо співпраці з бізнесом, можливості використання заморожених російських активів, підписання угоди про фінансування постачання Україні 55 локомотивів «Alstom». Текст: <https://epravda.com.ua/finances/glava-yebrr-pro-korupciyniy-skandal-ta-rozdachu-groshey-814591>

67. **Ростислав Тістик: Нова програма з МВФ стає своєрідним "якорем" для великих рішень, зокрема для Європейського Союзу, країн G7 та інших наших партнерів** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. Як зазначив народний депутат, член фракції політичної партії "Слуга народу" Ростислав Тістик, маємо зосередитися на протидії ухиленню від сплати податків, на кроках проти тіньової економіки, щоб у нас було більше конкурентної економіки. Політик наголосив, що ключові цілі продовження співпраці з Міжнародним валютним фондом - це утримання макроекономічної стабільності, відновлення боргової стійкості, забезпечення зовнішньої стійкості, посилення боротьби з корупцією і покращання управління, особливо в секторі державних підприємств. За його словами, мобілізація доходів передовсім передбачає оподаткування доходів через цифрові платформи, закриття митних лазівок для імпорту споживчих товарів, скасування винятків щодо обов'язкової реєстрації платників ПДВ. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388950>

68. **Руслан Стефанчук: Представлення проєкту Антикорупційної стратегії 2026 - 2030 - це не формальність, а орієнтир** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 10

груд. [№ 489]. – Електрон. дані. *Голова Верховної Ради України (ВР України) на своїй фейсбук-сторінці повідомив про участь у Національному антикорупційному форумі. Він наголосив, що боротьба з корупцією - це не окрема політика, а фундаментальна умова національної безпеки, стійкості державних інституцій та нашого руху до Європейського Союзу (ЄС). Також акцентував увагу, що у воєнний час будь-який прояв корупції б'є не лише по довірі громадян, а й по здатності держави ефективно воювати, відновлюватися та розвиватися. Тому представлення проєкту Антикорупційної стратегії 2026 - 2030 - це не формальність, а орієнтир, за яким держава, бізнес і громадянське суспільство мають рухатися однією траєкторією.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389132>

69. **Салімонович Л. Ключі без права передачі: в АРМА не поселяли учасника антикорупційного скандалу Германа Галущенка до будинку міністра-втікача Віталія Захарченка** [Електронний ресурс] / Лариса Салімонович // Україна молода. – 2025. – 26 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про засідання Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань антикорупційної політики, під час якого представники Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів спростували інформацію про те, що Агентство передало ексміністру енергетики Герману Галущенку, який є одним із фігурантів у справі про корупцію в енергетичній сфері, будинок колишнього міністра внутрішніх справ В. Захарченка, який Революції Гідності втік до Росії й наразі постійно з'являється в антиукраїнських пропагандистських роликах. Окрім того, на засіданні парламентського Комітету наголосили, що низка журналістських матеріалів, які останніми днями поширювалися у медіа, містять звинувачення без достатньої доказової бази та не відповідають фактичному стану речей. Зокрема, колишня очільниця АРМА Олена Дума звинуватила журналіста "Української правди" Михайла Ткача у маніпулюванні фактами та поширенні про неї особисто недостовірної інформації. До таких матеріалів вона віднесла повідомлення*

про те, що вона нібито відвідувала приватну клініку DMC, у якій, за даними Національного антикорупційного бюро України (НАБУ), знаходився так званий "бек-офіс", що перебував під керівництвом Олександра Цукермана та використовувався фігурантами справи про розкрадання в "Енергоатомі".

Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/192407/>

70. **Сальніков О. Ексголова ДСА Олексій Сальніков: про фальсифікації НАБУ, провокатора Гончара та втручання в авторозподіл ВАКС** [Електронний ресурс] / Олексій Сальніков ; підготував Володимир Право // Суд.-юрид. газ. – 2025. – 12 груд. — Електрон. дані. *Подано матеріали інтерв'ю ексголови Державної судової адміністрації України (ДСА України) О. Сальнікова, який після набрання вироку у порушеній проти нього кримінальній справі назвав причини, які, на його думку, призвели до кримінального переслідування, та пояснив, чому вважає вирок політично мотивованим. Він наголосив, що не визнає себе винним, та вважає справу проти нього замовною та сфальсифікованою. Також колишній очільник ДСА окреслив суть порушеної проти нього кримінальної справи та прокоментував дії Національного антикорупційного бюро України зокрема агента НАБУ Олексія Гончара. Сальніков заявив, що продовжить доводити свою невинуватість та боротись за встановлення справедливості в суді, в тому числі в Європейському суді з прав людини (ЄСПЛ), і висловив сподівання, що українська "судова система спроможна розібратися з цією справою та винести законне справедливе рішення без політичного впливу та тиску заінтересованих осіб, керуючись верховенством права, а не політичною доцільністю або необхідністю висвітлення в ЗМІ великих досягнень антикорупційних інституцій".*

Текст:

<https://sud.ua/uk/news/publication/348337-eks-glava-gsa-aleksey-salnikov-o-falsifikatsiyakh-nabu-provokatore-gonchare-i-vmeshatelstve-v-avtororaspredelenie-vaks>

71. **Санакоев Д. Б. Організаційно-тактичні засади протидії організованим злочинності у сфері публічних закупівель** [Електронний

ресурс] / Дмитро Борисович Санакоєв, Олександр Вікторович Неклеса // Успіхи і досягнення у науці. – 2025. – № 11. – С. 267-275. Здійснено аналіз правопорушень, що мали місце під час проведення публічних закупівель розпорядниками бюджетних коштів, і зроблено висновок, що вони носять системний характер. Зазначено, що поточний стан сфери закупівель характеризується порушеннями базових принципів доброчесної конкуренції, зокрема: укладанням монополістичних змов між учасниками; встановленням неправомірних дискримінаційних критеріїв; просуванням на ринок підконтрольних суб'єктів господарювання та застосуванням схем, пов'язаних із завищенням цін і корупційними трансакціями (відкатами). Наголошено, що недоліки системи контролю за виконанням договорів публічних закупівель, зокрема відсутність імперативних вимог щодо інформування про стадії виконання та деталі платежів, сприяють корупційним змовам між сторонами щодо неякісного виконання або повного невиконання договірних зобов'язань. Констатовано, що окремі порушення законодавства про закупівлю товарів, робіт та послуг за бюджетні кошти можуть містити ознаки суспільно небезпечних діянь, визначених ст. ст. 191, 210, 358, 364, 366, 367 Кримінального кодексу України (ККУ України). Текст: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/32266/32214>

72. Семеренко І. Представники ОПЗЖ і "слуг": хто з чинних членів парламенту засвітився на "плівках Міндіча", - ВВС Україна [Електронний ресурс] / Ірина Семеренко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 27 листоп. — Електрон. дані. Повідомлено, що на так званих "плівках Міндіча", оприлюднених Національним антикорупційним бюро України (НАБУ) у межах гучного розслідування корупції, засвітилися одразу п'ятеро чинних членів українського парламенту, які є представниками колишньої проросійської партії "Опозиційна платформа - За життя" ("ОПЗЖ") та партії "Слуга народу" ("СН"). Вказано, що політики засвітилися у "плівках" по-різному: про когось оголосили детективи у стінах Верховної Ради України (ВР України), а чийсь імена розкрили прокурори Спеціалізованої

антикорупційної прокуратури (САП), коли цитували матеріали операції "Мідас" у суді. Перелік оприлюднила журналістка видання "BBC Україна" С. Середа: Г. Мамка, С. Нагорняк, А. Скороход, Ю. Кісель, О. Сова. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/734644-predstavniki-opzzh-i-slug-hto-z-chinnih-chleniv-parlamentu-zasvitivsy-na-plivkah-mindicha-bbc-ukrajina-foto>

73. **Сергієнко О. Почім кіловат сьогодні, або Звідки взяли гроші на аферу "Мідас"** [Електронний ресурс] / Олександр Сергієнко // Дзеркало тижня. – 2025. – 7 груд. – Електрон. дані. Проаналізовано реальні мотиви та наслідки підвищення тарифів на електроенергію для населення в Україні у 2023 - 2024 роках. Наголошено, що офіційні пояснення про "економічну необхідність" та потребу відновлення енергетичної інфраструктури не узгоджуються з дійсністю. На основі звіту Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України (ВР України) показано, що тарифи формувалися непрозоро, зі штучним завищенням витрат - насамперед через маніпуляції з амортизацією в "Енергоатомі". Підвищення тарифів здійснювалося без економічного обґрунтування та фактично лягло непропорційним тягарем на населення. З огляду на викриті маніпуляції зауважено, що нове підвищення тарифів у 2026 р. є необґрунтованим і неприпустимим. Текст: <https://zn.ua/ukr/energetics/pochim-kilovat-sohodni-abo-zvidki-vzjalisja-hroshi-na-aferu-midas.html>

74. **Сидоренко С. "Погані хлопці" в антикорупції: як ЄС почав "наїжджати" на НАЗК у звітах щодо України** [Електронний ресурс] / Сергій Сидоренко // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2025. – 25 листоп. – Електрон. дані. Йдеться про оцінку діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції у звітах Європейського Союзу (ЄС). Зокрема зазначено, що на відміну від позитивної оцінки у 2024 р., у звіті за 2025 р. висловлено "занепокоєння щодо його неупередженості та щодо ефективності деяких його дій". Проаналізовано діяльність НАЗК та наведено вимоги ЄС до Агентства, серед яких: розширити коло декларантів; спростити та вдосконалити процедури перевірки майнових декларацій;

посилити спроможність та фокусування НАЗК на виявленні необґрунтованих активів і статків; невідкладно виконати ключові рекомендації незалежного оцінювання, опублікованого в липні 2023 р.; наступне незалежне оцінювання має бути проведене без зволікань та базуватися на достовірній методології та критеріях.

Текст:

<https://www.eurointegration.com.ua/articles/2025/11/25/7225614/>

75. **Сільченко С. О. Проблеми визначення правового статусу та захисту трудових прав викривачів корупції крізь призму судової практики** [Електронний ресурс] / С. О. Сільченко // Право і сусп-во. – 2025. – № 5, т. 1. – С. 124-131. *Окреслено деякі проблемні питання застосування правового механізму захисту трудових прав викривачів і виділено ключові ознаки, що характеризують правовий статус викривача відповідно до положень Закону України "Про запобігання корупції". З'ясовано нормативні підходи до строку існування імунітету викривача та вказано, що він виникає з моменту повідомлення інформації про можливі факти корупційних правопорушень. Констатовано, що на рівні держави останнім часом суттєво розширено гарантії захисту трудових та інших прав викривачів, і зараз потрібно зосередити увагу на впровадженні антикорупційного комплаєнсу, елементом якого є захист викривачів на рівні підприємств.* Текст: http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/5_2025/part_1/18.pdf

76. **Січевлюк Н. Глухий кут Міндічгейту, або Уроки для санкційної політики України** [Електронний ресурс] / Наталія Січевлюк // Главком : [інтернет-сайт]. – 2025. – 15 груд. — Електрон. дані. *Йдеться про указ Президента України від 13.11.2025, яким введено у дію санкції Ради національної безпеки і оборони (РНБО) проти фігурантів розслідування Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) щодо корупції в енергетичному секторі Тимура Міндіча й Олександра Цукермана. Розглянуто перспективи застосування санкцій, зокрема можливість конфіскації майна фігурантів справи, та вказано на системні проблеми санкційної політики України, починаючи з практики застосування санкцій як альтернативи*

притягнення до кримінальної відповідальності й закінчуючи недоліками їх реалізацій та відсутністю покарання за ухилення чи порушення. Текст: <https://glavcom.ua/publications/hlukhij-kut-mindichhejtu-abo-uroki-dlja-sanktsijnoji-politiki-ukrajini-1093124.html>

77. **Сорока С. До питання розмежування підслідності антикорупційних органів в Україні: порівняльно-правовий аналіз** [Електронний ресурс] / Світлана Сорока // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Юрид. науки. – 2025. – Вип. 12 (№ 3). – С. 251-258. *Досліджено проблеми законодавчого розмежування підслідності у справах про корупційні та пов'язані з корупцією кримінальні правопорушення між НАБУ, ДБР, Національною поліцією та іншими органами досудового розслідування. Проаналізовано колізії та нечіткість норм кримінального процесуального законодавства, що зумовлюють дублювання повноважень, спори про підслідність і зниження ефективності розслідування топ-корупції. Обґрунтовано, що наявні прогалини негативно впливають на оперативність кримінального провадження та можуть використовуватися для ухилення від відповідальності. Запропоновано напрями вдосконалення законодавства й оптимізації взаємодії антикорупційних органів з урахуванням національної практики та зарубіжного досвіду.* Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/aug/39828/25097847maket-255-262.pdf>

78. **Спільна заява ЄС і України: ключові пріоритети реформ для подальшої євроінтеграції** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 12 груд. — Електрон. дані. *Подано оприлюднену Європейською комісією спільну заяву між комісаром Мартою Кос і віцепрем'єр-міністром України Тарасом Качкою, у якій окреслено ключові пріоритети реформ на найближчий рік у межах євроінтеграційного процесу. Серед узгоджених сторонами першочергових кроків: комплексні зміни до Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) та суміжного законодавства, включно зі скасуванням автоматичного закриття справ через строки досудового*

розслідування; усунення процесуальних бар'єрів у провадженнях, особливо щодо топкорупції; продовження строків давності для корупційних злочинів; зміцнення незалежності Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) і захист їх підслідності; розширення юрисдикції антикорупційних органів на всі посади високого ризику. Окрім того, передбачено такі напрями: забезпечення НАБУ доступу до неупереджених і якісних судових експертиз; реформа прокуратури та Державного бюро розслідувань (ДБР); призначення суддів Конституційного Суду України (КСУ) та членів Вищої ради правосуддя (ВРП), які пройшли міжнародну перевірку; посилення участі міжнародних експертів у доборі до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ВККС); ухвалення закону про декларації доброчесності суддів і законодавства щодо покращення виконання судових рішень; прийняття Антикорупційної стратегії та Державної антикорупційної програми до II кварталу 2026 р.; посилення систем внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в держсекторі, включно із застосуванням інструментів Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК). Текст: <https://pravo.ua/spilna-zaiava-ies-i-ukrainy-kliuchovi-priorytety-reform-dlia-podalshoi-ievrointehratsii/>

79. **Ткачук С. "Корупція Трампа гірша": журналістка The Atlantic пояснила, чим відрізняються схеми у США та Україні** [Електронний ресурс] / Софія Ткачук // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 11 груд. — Електрон. дані. На думку журналістки "The Atlantic" Е. Еннлбаум, корупція, пов'язана з оточенням Дональда Трампа, є масштабнішою та небезпечнішою, ніж корупційні скандали в Україні. Вона підкреслила, що у США та РФ зловживання владою мають значно глибший вплив, тоді як в Україні навіть під час війни держава розслідує дії високопосадовців. Наведено розмову журналістки зі старшим детективом Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) О. Абакумовим, який розповів про розслідування корупційної схеми в енергетичному секторі. Розглянуто, чим відрізняється корупція в РФ, США та Україні. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/736574-korupciya-trampa->

80. **Трембач А. НАБУ проводить обшуки в податковій: можлива причина - справа про корупцію в енергетиці** [Електронний ресурс] / Андрій Трембач // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 10 груд. — Електрон. дані. *Як повідомила "Економічна правда" із посиланням на джерела в податковій, НАБУ здійснює обшуки у центральному апараті Державної податкової служби України (ДПСУ). Одночасно з цим обшуки проводяться в низці обласних управлінь податкової. Відомо про обшуки у регіональних управліннях податкової у Хмельницькій та Миколаївській областях. За словами народного депутата Олексія Гончаренка, обшуки стосуються подій, які відбувалися у 2024 та на початку 2025 рр. і пов'язані з питанням ризикових підприємств.* Текст: <https://focus.ua/uk/politics/736411-nabu-provodit-obshuki-v-podatkoviy-mozhliva-prichina-sprava-pro-korupciyu-v-energetici>

81. **Тюканкін О. О. Антикорупційне законодавство, роль та значення в країнах романо-германського права** [Електронний ресурс] / Олександр Олександрович Тюканкін // Успіхи і досягнення у науці. – 2025. – № 11. – С. 326-340. *Висвітлено історичний розвиток антикорупційних інституцій у країнах романо-германської правової традиції та трансформацію законодавчих підходів до визначення корупційних діянь. Приділено увагу превентивним механізмам, закріпленим у законодавстві провідних європейських держав, включаючи декларування доходів, конфлікт інтересів та етичні кодекси публічних службовців. Окреслено інституційну систему антикорупційних органів у цих країнах, їхні повноваження та місце в структурі державної влади. Розкрито взаємодію між правоохоронними, судовими та спеціалізованими антикорупційними інституціями у процесі виявлення, розслідування та притягнення до відповідальності за корупційні правопорушення. Розглянуто міжнародно-правові стандарти протидії корупції та процес їх імплементції у національне законодавство країн романо-германської правової системи з метою формування єдиних підходів до*

криміналізації корупції та міжнародного співробітництва у цій сфері. Визначено перспективні напрями удосконалення антикорупційного законодавства з урахуванням сучасних викликів і транснаціонального характеру корупційних схем. Текст:

<https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/32271/32219>

82. **У США зробили заяву про вплив корупційних скандалів на допомогу Україні** [Електронний ресурс] // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 17 груд. — Електрон. дані. *Наведено тези інтерв'ю наближеного до Президента США Д. Трампа проповідника та телеєвангеліста М. Бернса українській журналістці А. Олицькій. Він зокрема наголосив, що корупційні скандали в українській владі негативно впливають на імідж України серед західних партнерів і ускладнюють адвокацію подальшої допомоги. За його словами, у США, зокрема, серед прихильників підходу "America First", зростає скепсис, коли з'являється інформація про можливі зловживання коштами, які мали бути спрямовані на війну та підтримку цивільного населення. Проповідник зазначив, що не має співчуття до винних у корупції, але все суспільство не має бути покараним через дії окремих посадовців.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/4841196-u-ssha-zrobyly-zaiavu-pro-vplyv-koruptsiinykh-skandaliv-na-dopomohu-ukraini>

83. **Україна показала значний прогрес у сфері антикорупційних органів у звіті ОЕСР: 92,7 бала зі 100** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 1 груд. — Електрон. дані. *Подано звіт Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) за результатами п'ятого раунду моніторингу Стамбульського плану дій ОЕСР, у якому наголошено, що Україна продемонструвала значний прогрес за напрямом "Спеціалізовані антикорупційні органи". Україна отримала 92,7 бала зі 100, що є одним із найвищих показників серед усіх учасників, та продемонструвала суттєве зростання порівняно з 2023 р. (78,6 бала). У звіті відзначено створення в Україні комплексної системи протидії корупції високого рівня, а саме: Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)*

розслідує корупційні правопорушення високопосадовців; Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) здійснює процесуальне керівництво та підтримує публічне обвинувачення; Вищий антикорупційний суд (ВАКС) здійснює правосуддя у таких справах. Серед важливих досягнень вказано на: підвищення самостійності САП після її перетворення на окрему юридичну особу публічного права; чітке законодавче визначення підслідності НАБУ та заборону передавати такі справи іншим органам; процедуру добору директора НАБУ – конкурс є відкритим, прозорим, а критерії відбору ґрунтуються на професійному досвіді та доброчесності. Також зафіксовано прогрес у роботі Агентства з розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА), яке відіграє помітну роль у міжнародному співробітництві та у поверненні активів. Окрім того, ОЕСР визнає сталість практики притягнення до відповідальності за хабарництво, незаконне збагачення та стягнення необґрунтованих активів, але рекомендує посилити облік і публікацію даних щодо конфіскації, а також удосконалити механізми притягнення до відповідальності юридичних осіб. Текст: <https://pravo.ua/ukraina-pokazala-odyn-iz-naikrashchych-rezultativ-u-sferi-antykoruptsiinykh-orhaniv-u-zviti-oesr-92-7-bala-zi-100/>

84. **Уткіна М. С. Аналіз особливостей протидії корупції у медичній сфері** [Електронний ресурс] / Марина Сергіївна Уткіна // Нац. інтереси України. – 2025. – № 11. — С. 865-874. *Корупцію розглянуто не лише як правопорушення, а, у першу чергу, як системне явище, що гальмує розвиток галузі охорони здоров'я, знижує довіру до медичних закладів та погіршує якість надання медичних послуг. Виокремлено та окреслено форми та механізми прояву корупції. Проаналізовано чинне антикорупційне законодавство України у контексті його застосування саме у сфері охорони здоров'я та акцентовано на таких інституційних механізмах протидії корупції як Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК), Національне антикорупційне бюро (НАБУ), Державна служба з питань лікарських засобів та контролю за наркотиками, які відіграють ключову роль*

у забезпеченні прозорості та доброчесності в медичній сфері. Текст: <https://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/view/31393/31357>

85. **Хаджирадєва В. МВФ запропонував Україні меншу програму, ніж ми розраховували** [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадєва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 21 листоп. — Електрон. дані. *Наведено коментарі народної депутатки, голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань бюджету Роксолани Підласи щодо пропозиції Міжнародного валютного фонду виділити Україні у межах нової програми близько 8 млрд доларів на 4 роки. За її словами, це менше, ніж Україна очікувала й їй потрібно, але програма з МВФ - ключ до отримання фінансування від партнерів і репараційного кредиту; рішення щодо запуску програми очікується в січні; для її старту необхідно ухвалити бюджет на 2026 р. у межах узгодженого з фондом дефіциту. Вказано, що Україні також необхідно провести заходи для розширення податкової бази; посилити управління та боротьбу з корупцією – зміцнити незалежність та ефективність судової системи й антикорупційних інституцій – НАБУ, САП, ВАКС. Нова програма має бути тісно інтегрована з планом реформ у межах програми "Ukraine Facility" від ЄС. Потрібне подальше впровадження реформ на енергетичних ринках, включаючи питання тарифної політики та корпоративного управління в енергетичних компаніях. Потенційно новими умовами є: перезавантаження митниці, ліквідація норм, що обмежують строки досудового розслідування ("правки Лозового"), реформа держпідприємств із прозорим доббором керівників і членів наглядових рад.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4834341-mvf-zaproponuvav-ukraini-menshu-prohramu-nizh-my-rozrakhovuvaly>

86. **Цибулько В. Амністія в обмін на території. Як "Стамбул-2" перетворюється на план порятунку окремих людей, а не України** [Електронний ресурс] / Володимир Цибулько // Україна молода. – 2025. – 26 листоп. – Електрон. дані. *Проаналізовано положення мирного плану, оприлюдненого Сполученими Штатами Америки (США) після переговорів із*

представниками РФ. Акцентовано на положенні плану щодо "повної амністії всім сторонам конфлікту", яка охоплює не лише російські воєнні злочини, колаборацію місцевих посадовців і порушення міжнародного гуманітарного права, а й "корупційні дії українських посадовців під час воєнного стану". Розглянуто такий ключовий сегмент як економічний та інвестиційний контроль, а також територіальний блок плану. Окреслено позицію європейських партнерів, які висловили низку критичних зауважень щодо плану та висловлено думку, що не можна укласти мир, у якому агресор виходить переможцем, а жертва - залежною, а також зазначено, що така угода лише дає агресору час для підготовки нової війни. Текст:
<https://umoloda.kyiv.ua/number/3987/180/192366/>

87. Цибулько В. Коли сірій кардинал стає "воювакою". Єрмак пішов емоційно, театральнo і з пафосом [Електронний ресурс] / Володимир Цибулько // Україна молода. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. *Внутрішньополітичну ситуацію в Україні проаналізовано в контексті відставки глави Офісу Президента України (ОПУ) Андрія Єрмака та резонансної справи про корупцію в енергетичному секторі. Розглянуто діяльність глави ОПУ протягом останніх п'яти років та зазначено, що він сконцентрував у своїх руках широкі владні повноваження та фактично керував низкою інституцій. Наведено коментарі в деяких зарубіжних медіа, де А. Єрмака називають "найвпливовішим несилowym чиновником України" та "сірим кардиналом", який "формує політику країни на всіх рівнях". Спрогнозовано можливі варіанти розвитку ситуації та вказано, що наразі з'явився шанс на припинення надмірної персоналізації влади та модернізацію владної системи в Україні.* Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3988/180/192483/>

88. Шаповалова О. Плівки НАБУ та стандарти ЄСПЛ: від "Шагіна" до "Корбана" [Електронний ресурс] / Ольга Шаповалова, Олександр Микитенко // Юрид. практика. – 2025. – 1 груд. — Електрон. дані. *Відповідно до європейських стандартів щодо прав людини здійснено правовий*

аналіз справи про корупцію в енергетичному секторі, одним із фігурантів якої є Тимур Міндіч. Зазначено, що оприлюднення у медіа фрагментів матеріалів у справі, досудове розслідування якої ведеться Національним антикорупційним бюро України під процесуальним керівництвом Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП), здійснене ще до повідомлення про підозру будь-кому з фігурантів цієї справи, є порушенням презумпції невинуватості, закріпленої у ст. 62 Конституції України та ст. 17 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), а також задекларованої в ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Наголошено, що Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) неодноразово вказував на неприпустимість порушення презумпції невинуватості у своїх численних рішеннях у справах проти України, зокрема наведено приклади справи "Шагін проти України" та справ Довженка, Криволапова та Корбана проти України. Зроблено висновок, що подібні дії суперечать задекларованому Україною проєвропейському курсу, а витік інформації з НАБУ у справі Т. Міндича суперечить самим принципам таємниці слідства та шкодить міжнародному іміджу України. Текст: <https://pravo.ua/plivky-nabu-ta-standarty-iespl-vid-shahina-do-korbana/>

89. **Шевчук А. Обшук у Скороход: депутатці повідомили про підозру** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 5 груд. — Електрон. дані. Наведено інформацію Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) про те, що НАБУ та Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) спільно зі Службою безпеки України (СБУ) викрили злочинну групу, очолювану народною депутаткою України від партії "За майбутнє" Ганною Скороход. За даними слідства, її учасники запропонували представнику бізнесу за 250 тис. доларів організувати накладення санкцій Ради національної безпеки і оборони України (РНБО) на компанію конкурента. Наразі депутатці, її помічнику та спільнику повідомили про підозру. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4838100-obshuk-u-skorokhod-deputatitsi-povidomyly-pro-pidozru>

90. **Шрамко О. М. Види спеціальних знань та форми їх використання під час розслідування корупційних кримінальних правопорушень та кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією** [Електронний ресурс] / Олександр Михайлович Шрамко // *Успіхи і досягнення у науці*. – 2025. – № 10. — С. 295-304. *Наведено перелік типових видів і форм спеціальних знань, які можуть використовуватися під час розслідування означених правопорушень, зокрема до нових видів віднесено спеціальні знання у галузі криміналістичної форензики, комп'ютерних технологій із застосуванням штучного інтелекту (ШІ), криміналістичний профайлінг. На основі опрацювання результатів слідчої та судової практики визначено, що найчастіше під час розслідування корупційних кримінальних правопорушень та кримінальних правопорушень, пов'язаних із корупцією, призначалися економічні експертизи; криміналістичні експертизи у галузях трасології, дослідження почерку, технічного дослідження документів, зброї, наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів; вибухово-технічні; судово-медичні; судово-психіатричні та ін. Текст:* <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/30587/30550>

91. **Шульган І. І. Корупція як загроза суспільному розвитку: теоретичні підходи та практичні виклики** [Електронний ресурс] / І. І. Шульган, Х. І. Чернописька // *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право : зб наук. пр.* – 2025. – Т. 3, № 91. – С. 293-298. *Досліджено корупцію як негативне суспільне явище, її природу, форми прояву та вплив на розвиток держави. Підкреслено, що корупція підриває довіру до влади, сповільнює соціально-економічний прогрес і є глобальною проблемою. Розглянуто історичні передумови виникнення корупції та її поширення у різних сферах суспільного життя. Окреслено основні форми корупційних дій, зокрема підкуп, вимагання та зловживання владою. Обґрунтовано переваги системного підходу до протидії корупції, що включає комплекс превентивних, контролюючих і освітніх заходів. Наголошено на важливості залучення громадськості та ефективної діяльності антикорупційних інституцій для*

формування правової держави та зміцнення довіри в суспільстві. Текст: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/343709>

92. **Як Міндічгейт вплинув на настрої українців. Політичні рейтинги (соціологічне дослідження)** [Електронний ресурс] // Dsnews : [веб-сайт]. – 2025. – 13 груд. — Електрон. дані. *Йдеться про другу частину соціологічного опитування щодо оцінки роботи уряду, Верховної Ради України (ВР України) та Президента України, а також довіри до окремих політиків у контексті справи про корупцію в енергетичному секторі. Зазначено, що в ході дослідження, проведеного аналітичним центром "Ділова столиця" спільно з "New image group" з 2 по 7 грудня 2025 р., було здійснено онлайн-опитування 1200 респондентів по всій Україні (окрім тимчасово окупованих територій). Представлено результати відповідей на наступні питання: "Оцінка діяльності Кабінету Міністрів України"; "Оцінка діяльності нової Прем'єр-міністерки України Юлії Свириденко"; "Рівень підтримки можливої відставки Кабінету Міністрів України"; "Оціна діяльності Верховної Ради України"; "Кандидат, за якого проголосували б, якби вибори Президента відбулися найближчої неділі".* Текст: <https://www.dsnews.ua/ukr/politics/yak-mindichgeyt-vplinu-na-nastroji-ukrajinciv-politichni-reytingi-sociologichne-doslidzhennya-13122025-447328>

93. **Як Міндічгейт вплинув на настрої українців. Ставлення до боротьби з корупцією** [Електронний ресурс] // Dsnews : [веб-сайт]. – 2025. – 12 груд. — Електрон. дані. *Подано результати онлайн-опитування 1200 респондентів по всій Україні щодо ставлення до корупції, проведене аналітичним центром "Ділова столиця" спільно з "New image group" з 2 по 7 грудня 2025 р. Представлено таблиці з відповідями респондентів на запитання: "У якому напрямку розвиваються події в Україні в цілому?"; "Які проблеми найбільш актуальні в країні сьогодні?"; "Чи достатньо Ви обізнані щодо гучного корупційного скандалу, в якому фігурує Т. Міндіч та інші посадовці?"; "Наскільки корупційний скандал з Т. Міндичем та іншими фігурантами є серйозним?"; "Як оцінюєте реакцію влади на скандал?"; "Чи*

будуть винні покарані?"; "Дії влади та правоохоронних органів у цій справі – це ..."; "Чи збільшився у Вас рівень довіри до органів, які розслідують скандал?"; "Чи дає цей корупційний скандал підстави для здійснення політичного тиску на Президента В Зеленського?". Текст: <https://www.dsnews.ua/ukr/politics/yak-mindichgeyt-vplinu-na-nastroji-ukrajinciv-stavlennya-do-borotbi-z-korupciyeyu-12122025-447244>

94. **III Legal Anti-Corruption Forum: "Арештовані активи мають повертатися в економіку і приносити користь державі"** – т. в. о. голови АРМА Ярослава Максименко [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. *Подано тези відкритого інтерв'ю т.в.о. голови Агентства з розшуку та менеджменту активів (АРМА) Ярослава Максименко у межах роботи III Legal Anti-Corruption Forum у Києві. Вона розповіла про роботу Агентства, зокрема про напрацювання щодо розшуку, повернення та управління активами, виведеними через корупційні схеми, та наголосила, що налагодження робочих зв'язків із міжнародними організаціями та відповідними органами іноземних держав є одним із пріоритетів АРМА. Очільниця Агентства також прокоментувала виклики, пов'язані з виведенням активів за кордон чи переведенням їх у крипту, та проінформувала про роботу з криптобіржами у питаннях виявлення, накладення арештів і знерухомилення криптовалют.* Текст: <https://pravo.ua/iii-legal-anti-sorrup-tion-forum-aresh-tovani-aktyvy-maiut-povertatysia-v-ekonomiku-i-prynosyty-koryst-derzhavi-t-v-o-holovy-arma-iaroslava-maksymenko/>

95. **III Legal Anti-Corruption Forum: спікери проаналізували кримінально-правові аспекти корупції** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. *Йдеться про роботу другої сесії III Legal Anti-Corruption Forum, присвяченої кримінально-правовим аспектам корупції. У своїх виступах учасники форуму приділили увагу питанням: роль судів та обсяги роботи у процесі боротьби з корупцією; визначення предметної підсудності кримінальних проваджень стосовно корупційних кримінальних правопорушень; межі службових повноважень, тобто де*

закінчується управлінське рішення та починається злочин; роль суспільного інтересу в угодах про визнання винуватості в корупційних кримінальних провадженнях; практики роботи Вищого антикорупційного суду (ВАКС); визначення відповідальності за деякими статтями Кримінального кодексу України (КК України); економічний складник обґрунтованості підозри у справах Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП); роль системи "Prozorro" у виявленні корупції та неправомірної вигоди у публічних закупівлях. Текст: <https://pravo.ua/iii-legal-anti-sorruption-forum-spikery-proanalizuvaly-kryminalno-pravovi-aspekty-koruptsii/>

Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади

Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого

26 грудня 2025 року

Відповідальний за випуск: Н. Я. Зайченко